

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Regulamin konkursu RPSL.11.01.03-IZ.01-24-037/15

w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

OŚ PRIORYTETOWA XI

Wzmocnienie potencjału edukacyjnego

DZIAŁANIE 11.1

*Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz
zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji
elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego*

PODDZIAŁANIE 11.1.3

*Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej –
konkurs*

Tryb konkursowy

Katowice, 2 listopada 2015 r.

Wykaz skrótów

1. EFS – Europejski Fundusz Społeczny
2. EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
3. ePUAP- Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
4. RPO WSL – Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020
5. IOK - Instytucja Organizująca Konkurs
6. IZ RPO – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym 2014-2020
7. KOP – Komisja Oceny Projektów
8. LSI 2014 – Lokalny System Informatyczny RPO WSL 2014-2020
9. PI – Priorytet Inwestycyjny
10. PO KL – Program Operacyjny Kapitał Ludzki
11. SEKAP – System Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej
12. SZOOP – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych 2014-2020

Słownik pojęć

1. **Instytucja Organizująca Konkurs (IOK)** – Zarząd Województwa Śląskiego.
2. **Dzień** – ilekroć w regulaminie konkursu mowa jest o dniach należy przez to rozumieć dni kalendarzowe.
3. **Kompetencje społeczno-emocjonalne** – umiejętności komunikacyjne, rozpoznawania i kierowania swoimi emocjami, budowania dobrych relacji z innymi, ustalania i osiągania pozytywnych celów, a także ograniczania destrukcyjnych czy agresywnych zachowań¹.
4. **Koncepcja uniwersalnego projektowania** - koncepcja uniwersalnego projektowania w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.
5. **Kwalifikacja** – formalny wynik oceny i walidacji, który uzyskuje się w sytuacji, kiedy właściwy organ uznaje, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się spełniające określone standardy.
6. **Mechanizm racjonalnych usprawnień** – mechanizm racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.
7. **Nauczyciel** - należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty.
8. **Organ prowadzący** - jednostka samorządu terytorialnego, inna osoba prawna lub fizyczna odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty.
9. **Ośrodek wychowania przedszkolnego (OWP)** – publiczny lub niepubliczny podmiot w rozumieniu art. 14 ust. 1 ustawy o systemie oświaty, z uwzględnieniem art. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 827, z późn. zm.), w którym jest prowadzone wychowanie przedszkolne.
10. **Portal** - portal internetowy (www.funduszeuropejskie.gov.pl), dostarczający informacje na temat wszystkich programów operacyjnych w danym państwie członkowskim, o którym mowa w art. 115 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

¹ Wzmacnianie kompetencji społeczno-emocjonalnych małych dzieci i współpraca z rodzicami w codziennej pracy przedszkola. Bliżej przedszkola. 7. forum wychowania przedszkolnego Elżbieta Nerwińska, www.blizejprzedszkola.pl/upload/files/Wzmacnianie_kompetencji.pdf.

11. **Sieci współpracy i samokształcenia** - lokalne lub regionalne zespoły nauczycieli z różnych OWP, szkół lub placówek systemu oświaty, które w zorganizowany sposób współpracują ze sobą, szczególnie w zakresie rozwiązywania problemów i dzielenia się doświadczeniem.
12. **Specjalne potrzeby edukacyjne** – potrzeby, które w procesie rozwoju dzieci i młodzieży wynikają z:
- a) zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy);
 - b) niepełnosprawności (np. upośledzenie umysłowe, niewidzenie i słabe widzenie, niesłyszenie i słabe słyszenie, afazja, niepełnosprawność ruchowa, całościowe zaburzenie rozwojowe ze spektrum autyzmu, w tym zespół Aspergera, niepełnosprawności sprzężone);
 - c) choroby przewlekłej;
 - d) niedostosowania społecznego albo zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
 - e) zaburzeń w funkcjonowaniu emocjonalno-społecznym, powstających m. in. w wyniku sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
 - f) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą;
 - g) specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych;
 - h) szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości oraz przedmiotów zawodowych;
 - i) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.
13. **Uczeń/dziecko z niepełnosprawnością** – uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie lub opinię z poradni psychologiczno-pedagogicznej (dla uczniów: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydane przez zespół z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych; dla dzieci w wieku przedszkolnym: orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego z uwagi na niepełnosprawność wydane przez zespół z poradni psychologiczno-pedagogicznej lub orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub opinia z poradni psychologiczno-pedagogicznej o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju).

SPIS TREŚCI

1. Przedmiot konkursu.....	6
1.1 Typy projektów możliwych do realizacji w ramach konkursu.....	7
1.2 Wskaźniki pomiaru stopnia osiągnięcia założeń konkursu.....	9
1.3 Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie.....	9
1.4 Kwota środków przeznaczonych na dofinansowanie projektów.....	10
1.5 Wymagania odnośnie przygotowania wniosku o dofinansowanie.....	10
1.6 Procedura wyboru projektów do realizacji.....	12
1.7 Wymagania dotyczące partnerstwa.....	18
2. Szczegółowe informacje dotyczące konkursu.....	21
2.1 Informacje o konkursie.....	21
2.2 Kwalifikowalność wydatków.....	26
2.3 Wymagania dotyczące Realizacji zasady Równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn.....	38
2.4 Wymagane wskaźniki.....	39
2.5 Załączniki wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie.....	41
2.6 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy.....	43
3. Kryteria wyboru projektów.....	44
3.1 Ogólne i szczegółowe kryteria weryfikowane na etapie oceny formalnej.....	44
3.2 Ogólne i szczegółowe kryteria weryfikowane na etapie oceny merytorycznej.....	46
4. Procedura odwoławcza.....	52
5. Kontakt.....	52
6. Podstawa prawna.....	55
7. Załączniki.....	56

1. PRZEDMIOT KONKURSU

Przedmiotem konkursu jest wybór projektów do dofinansowania dla Poddziałania 11.1.3 *Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs* w ramach RPO WSL 2014-2020.

Nabór wniosków o dofinansowanie realizacji projektów będzie prowadzony **od dnia 03.12.2015 r. do dnia 11.01.2016 r.**² Wnioski złożone po upływie terminu zamknięcia naboru będą pozostawione bez rozpatrzenia **(decyduje data i godzina złożenia wniosku za pośrednictwem jednej z platform wymienionych w pkt. 1.5.2)**. W uzasadnionych przypadkach IOK dopuszcza możliwość składania wniosku w innej formie niż wskazana w punkcie 1.5.1.

Projekty, na które ogłaszany jest nabór wniosków, realizowane są w ramach RPO WSL 2014-2020, Osi Priorytetowej XI *Wzmocnienie potencjału edukacyjnego* Działania 11.1 *Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i średniego* Poddziałania 11.1.3 *Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs*.

Funkcję Instytucji Zarządzającej RPO WSL 2014-2020 pełni Zarząd Województwa Śląskiego.

Konkurs ogłasza Zarząd Województwa Śląskiego. Nabór przeprowadza Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (ul. Ligonia 46, 40-037 Katowice).

Projekty dofinansowane są ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz budżetu państwa (jeżeli dotyczy).

Na podstawie art. 37 ust. 6 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146 z późn.zm.) informacją publiczną, w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 782), nie są:

- a) wszelkie dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców, do momentu zawarcia z nimi umowy o dofinansowanie projektu albo wydania w stosunku do nich decyzji o dofinansowaniu projektu;
- b) dokumenty wytworzone lub przygotowane w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców, do momentu rozstrzygnięcia konkursu albo zamieszczenia informacji na stronie właściwej instytucji oraz na portalu o wyborze w trybie pozakonkursowym projektu do dofinansowania.

Jednocześnie wystąpienie okoliczności, o których mowa w lit. a i b, tzn. zawarcie umowy o dofinansowanie lub wydanie decyzji o dofinansowaniu projektu albo rozstrzygnięcie konkursu lub zamieszczenie informacji na stronie właściwej instytucji oraz na portalu o wyborze w trybie pozakonkursowym projektu do dofinansowania oznacza, że dokumenty i informacje, o których mowa w lit. a i b, stają się informacjami

² Nabór trwa od 03.12.2015 – 11.01.2016 do godziny 23:59, pytania należy zgłaszać w godzinach urzędowania Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego od poniedziałku do piątku od 7:30 do 15:30

publicznymi, których udostępnienie lub odmowa udostępnienia będzie następowało w trybie określonym ustawą o dostępie do informacji publicznej.

UWAGA!!!

W przypadku ukazania się nowych przepisów prawnych lub wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, Instytucja Organizująca Konkurs (pod warunkiem dochowania zgodności z przepisami określonymi w ustawie o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 z dnia 11 lipca 2014 r. – art. 41 ust. 4 i 5) zastrzega sobie prawo dokonania zmian w regulaminie konkursu.

Informacja o zmianie regulaminu konkursu wraz ze wskazaniem daty, od której obowiązuje zmiana zostanie zamieszczona na stronie internetowej IOK (także na portalu).

1.1 TYPY PROJEKTÓW MOŻLIWYCH DO REALIZACJI W RAMACH KONKURSU

W ramach konkursu Wnioskodawcy/Projektodawcy mogą składać wnioski na niżej wskazane typy operacji:

1. **Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, zwiększające liczbę miejsc wychowania przedszkolnego oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące:**
 - a) **utworzenie dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie danej gminy/miasta, na których są one tworzone w tym adaptacja oraz dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne,**
 - b) **wydłużenie godzin pracy placówek wychowania przedszkolnego,**
 - c) **podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,**
 - d) **rozszerzenie oferty placówek wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów oraz zajęcia na rzecz podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej.**

Formy wsparcia wskazane w lit. b, c i d mogą być realizowane wyłącznie, jako uzupełnienie działań w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego (nie dotyczy realizacji wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami).

Cel realizacji projektów w ramach konkursu

- Wzrost dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej w województwie śląskim.

Wsparcie udzielone w ramach RPO na rzecz wychowania przedszkolnego powinno przyczynić się do:

- a) zwiększenia dostępu do wychowania przedszkolnego na obszarach o niskim stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego,
- b) upowszechnienia wychowania przedszkolnego, w tym zwłaszcza wśród dzieci 3-4 letnich i dzieci z niepełnosprawnościami,
- c) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- d) poprawy jakości wychowania przedszkolnego.

Analiza zapotrzebowania na miejsca w ośrodkach wychowania przedszkolnego – opracowanie własne IZ RPO WSL

Wzrost liczby dzieci objętych edukacją przedszkolną jest jednym z założeń Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, która zakłada, że w 2020 roku wskaźnik upowszechnienia edukacji przedszkolnej osiągnie wartość 90% dla dzieci w przedziale wiekowym 3 – 5 lat. W 2013 roku wskaźnik ten wynosił 77,5%, zatem uzasadnione jest podjęcie działań mających na celu wzrost liczby dzieci objętych edukacją przedszkolną. Pomimo, iż w 2013 roku liczba placówek edukacji przedszkolnej wynosiła 1468, co plasowało województwo śląskie na drugim miejscu wśród województw w Polsce, to porównując jednak liczbę placówek przypadających na 100 tys. mieszkańców województwo śląskie wypada już gorzej w porównaniu z resztą kraju. Zaznaczyć należy również, iż na poziomie gmin występuje duże zróżnicowanie w zaspokojeniu potrzeb edukacji przedszkolnej.

Spśród wszystkich gmin województwa śląskiego w 87 występuje poziom upowszechnienia powyżej średniej dla województwa, natomiast pozostałe 80 gmin ma ten wskaźnik niższy od średniej. Z 80 gmin, w których wskaźnik upowszechnienia jest niższy niż średnia województwa, 67,5% to gminy wiejskie, 23% to gminy miejskie a 9,5% to gminy miejsko-wiejskie. Obecnie na terenie województwa funkcjonuje 1395 placówek przedszkolnych świadczących opiekę nad dziećmi w wieku przedszkolnym, w których obecnie znajduje się miejsce dla 136 903 przedszkolaków. Większość z nich znajduje się w dużych ośrodkach miejskich. W 16 miastach powyżej 70 tys. mieszkańców znajduje się 695 miejsc dla przedszkolaków, co daje niemal 50% wszystkich placówek działających na terenie województwa. Zestawiając to z danymi o migracjach i gminach rozwijających się można stwierdzić, że postępować będzie niedostosowanie rozkładu przestrzennego placówek przedszkolnych, co do miejsca zamieszkania dzieci w tym wieku.

Liczba dzieci w wieku przedszkolnym w kolejnych latach będzie się stopniowo zmniejszać. Największy spadek tej liczby związany jest z wprowadzeniem obowiązku szkolnego dla sześciolatków w 2015 roku. Pomimo zmiany przepisów oraz niskowej tendencji w liczbie urodzeń w części gmin województwa śląskiego problem niedostatku miejsc w przedszkolach będzie się utrzymywał nawet po roku 2024.

Pomimo, iż poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej stawia województwo śląskie w krajowej czołówce, należy podjąć działania zmierzające do osiągnięcia zakładanego w programach rządowych poziomu 90% dzieci w wieku 3-5 lat, które miałyby być objęte edukacją przedszkolną w roku 2020. Cel postawiony przez

Ministerstwo Edukacji Narodowej w tym zakresie na rok 2020 determinuje podjęcie działań w celu umożliwienia wszystkim dzieciom w wieku przedszkolnym uczestnictwa w efektywnym wychowaniu przedszkolnym. Dodatkowo konieczne będzie zagwarantowanie w przedszkolach wysokiej jakości zajęć, które zachęcą rodziców wszystkich dzieci do skorzystania z szansy na rozwój jaką będą oferowały placówki.

Biorąc pod uwagę powyższe dane, **zasadnym jest objęcie wsparciem całości województwa, w celu polepszenia sytuacji w zakresie edukacji przedszkolnej.**

1.2 WSKAŹNIKI POMIARU STOPNIA OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻEŃ KONKURSU

W ramach przedmiotowego konkursu IOK określa, iż z uwagi na wielkość dostępnej alokacji osiągnięte zostaną następujące wskaźniki mierzone na poziomie Poddziałania 11.1.3 *Wzrost upowszechnienia wysokiej jakości edukacji przedszkolnej – konkurs*:

Wskaźniki rezultatu bezpośredniego

1. ***Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu*** – poziom wskaźnika, planowany do osiągnięcia w ramach konkursu – 39;

Wskaźniki produktu

1. ***Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie*** - poziom wskaźnika, planowany do osiągnięcia w ramach konkursu – 607;
2. ***Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej*** - poziom wskaźnika, planowany do osiągnięcia w ramach konkursu – 2677;
3. ***Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie*** - poziom wskaźnika, planowany do osiągnięcia w ramach konkursu – 49.

Wskaźniki są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu oraz są bezpośrednim efektem dofinansowania projektu.

1.3 PODMIOTY UPRAWNIONE DO UBIEGANIA SIĘ O DOFINANSOWANIE

- 1.3.1 O dofinansowanie mogą występować wszystkie podmioty, które spełniają kryteria określone w regulaminie konkursu, z wyłączeniem:
 - a) osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych),
 - b) podmiotów, o których mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. 2013r., poz. 885 z późn. zm);
 - c) podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2012 r. poz. 769);

d) podmiotów, o których mowa w art. 9 ust 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jednolity: Dz.U. 2015 r. poz. 1212).

1.3.2 Ponadto zaznacza się, że warunkiem ubiegania się o dofinansowanie jest niezaleganie z uiszczaniem podatków, jak również z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne, Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i innych należności wymaganych odrębnymi przepisami. Powyższy zapis jest integralną częścią *Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu (punkt G wniosku o dofinansowanie projektu)*.

1.4 KWOTA ŚRODKÓW PRZEZNACZONYCH NA DOFINANSOWANIE PROJEKTÓW

Kwota na dofinansowanie w konkursie ³ :	4 930 000,00 EURO ⁴
	20 881 508,00 PLN

W ramach konkursu wymagany jest **wkład własny w wysokości 15%**

Wkład własny:	870 000,00 EURO
	3 684 972,00 PLN

Finansowanie ogółem ⁵	5 800 000,00 EURO
	24 566 480,00 PLN

W ramach powyższej kwoty IOK zabezpiecza 5% wartości dofinansowania na procedurę odwoławczą – 1 044 075,40 PLN

Minimalna wartość projektu to 100 000,00 PLN.

Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania nie może być wyższa niż wartość dofinansowania przewidzianego na konkurs.

Poziom dofinansowania wynosi 85,00%

Poziom wkładu własnego 15,00%

1.5 WYMAGANIA ODNOŚNIE PRZYGOTOWANIA WNIOSKU O DOFINANSOWANIE

1.5.1. Projekty składane są na formularzu wniosku aplikacyjnego stanowiącego załącznik nr 1 *Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS)* wypełnionym w Lokalnym Systemie Informatycznym dostępnym pod adresem lsi.slaskie.pl zgodnie z załącznikiem nr 2: *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach EFS*.

³ Kwota dofinansowania w konkursie jest równa kwocie dofinansowania z EFS, które wynosi 85%.

⁴ Podana wartość w PLN zostaje przeliczona wg kursu wymiany PLN/EURO Europejskiego Banku Centralnego z przedostatniego dnia kwotowania środków w EBC w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym dokonuje się wyliczenia wartości dofinansowania na konkurs, tj. kurs obowiązujący we wrześniu (1€=4,2356 PLN). W miesiącu zatwierdzania Listy rankingowej, przeznaczone na konkurs dofinansowanie w Euro zostanie ponownie przeliczone na PLN według kursu Euro obowiązującego na ten miesiąc.

⁵ Finansowanie ogółem w rozumieniu ogółu środków na konkurs, czyli dofinansowanie + wkład własny Beneficjentów

1.5.2. Wniosek należy przesłać w formie elektronicznej (w formacie .pdf utworzonym za pomocą LSI) z wykorzystaniem platform elektronicznych:

- a) Platformy SEKAP, dostępnej pod adresem: www.sekap.pl
lub
- b) Skrzynki podawczej ePUAP, dostępnej pod adresem: www.epuap.gov.pl⁶.

Jako faktyczny termin złożenia wniosku uznana jest data wpływu podpisanego wniosku w formie elektronicznej do IOK. Potwierdzeniem złożenia wniosku jest UPO, czyli Urzędowe Poświadczenie Odbioru. W przypadku wystąpienia problemów technicznych z funkcjonowaniem platformy SEKAP należy się zgłosić o pomoc do Śląskiego Centrum Społeczeństwa Informacyjnego⁷.

1.5.3. Wniosek należy podpisać za pomocą:

- a) bezpiecznego podpisu elektronicznego weryfikowanego kwalifikowanym certyfikatem,
lub
- b) certyfikatu CC SEKAP,
lub
- c) profilu zaufanego ePUAP.

1.5.4. Przedsiębiorca ubiegający się o pomoc de minimis składa wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu, wniosek o udzielenie pomocy.

Do wniosku o udzielenie pomocy przedsiębiorca załącza:

- a) **kopie zaświadczeń o pomocy de minimis lub zaświadczeń o pomocy de minimis w rolnictwie, lub zaświadczeń o pomocy de minimis w rybołówstwie albo oświadczenie o wielkości takiej pomocy, albo oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej;**
- b) **informacje, o których mowa w art. 37 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.**

Każdy załącznik powinien stanowić jeden dokument zapisany w formacie pdf i oznaczony nazwą np.: oświadczenie/zaświadczenie/formularz.

1.5.5. Wniosek musi być podpisany elektronicznie przez osobę/osoby uprawnioną/uprawnione do reprezentowania danej instytucji. Wniosek podpisywany jest wyłącznie przez Wnioskodawcę/Beneficjenta/Partnera wiodącego projektu. Wniosek nie jest podpisywany przez pozostałych partnerów projektu. Wnioskodawca powinien posiadać stosowne dokumenty potwierdzające złożone we wniosku oświadczenia w imieniu partnera/partnerów projektu.

1.5.6. Szczegółowy harmonogram konkursu zostaje każdorazowo umieszczony na stronie internetowej IOK, najpóźniej w terminie 14 dni⁸ od zakończenia naboru wniosków. Przykładowy harmonogram dla przedmiotowego konkursu (przy założeniu, iż ocenie merytorycznej poddanych zostanie nie więcej niż 100 wniosków) znajduje się w punkcie 1.6.40 niniejszego regulaminu.

⁶IOK zaleca korzystanie z platformy SEKAP (www.sekap.pl). IOK nie ponosi odpowiedzialności za sposób funkcjonowania platformy ePUAP (www.epuap.gov.pl).

⁷ <http://www.e-slask.pl/>

⁸ W uzasadnionych przypadkach termin może zostać wydłużony do 17 dni.

Uwaga!

Z uwagi na ewentualne problemy, które można napotkać w trakcie próby wysłania dokumentu drogą elektroniczną na platformę ePUAP, Instytucja Organizująca Konkurs rekomenduje korzystanie z platformy SEKAP w elektronicznej komunikacji w ramach przedmiotowego konkursu.

Ponadto założenie skrzynki podawczej na platformie SEKAP nie powinno potrwać dłużej niż jeden dzień.

P

1.6 PROCEDURA WYBORU PROJEKTÓW DO REALIZACJI

1.6.1 Wybór projektów odbywa się w trybie konkursowym.

1.6.2 Celem konkursu jest:

- a) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które dodatkowo uzyskały wymaganą liczbę punktów albo
- b) wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów.

1.6.3 Złożone w ramach konkursu wnioski o dofinansowanie zostaną ocenione przez KOP pod kątem spełnienia kryteriów wyboru projektów. Istnieje możliwość wycofania wniosku na każdym etapie oceny wniosku.

1.6.4 Ocena projektu odbywać się będzie w dwóch podstawowych etapach tj. etap oceny formalnej oraz etap oceny merytorycznej, które służą do oceny kryteriów ogólnych i szczegółowych. Szczegółowe informacje na temat kryteriów weryfikowanych na etapie oceny formalnej i merytorycznej znajdują się w rozdziale nr 3. Kryteria wyboru projektów.

1.6.5 Ocena spełniania każdego z kryteriów jest przeprowadzana przez co najmniej dwóch członków KOP.

1.6.6 Etap oceny formalnej i merytorycznej poprzedzony jest etapem weryfikacji wymogów formalnych wniosków. Niespełnienie wymogów formalnych prowadzi do wezwania Wnioskodawcy przez IOK do jednokrotnego uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od otrzymania przedmiotowego wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Uzupełnienie wniosku o dofinansowanie projektu lub poprawienie w nim oczywistej omyłki nie może prowadzić do jego istotnej modyfikacji.

1.6.7 Lista braków formalnych, które mogą zostać uzupełnione i/lub poprawione na etapie weryfikacji wymogów formalnych to:

- a) brak podpisu osoby upoważnionej do złożenia wniosku i/lub złożony podpis nie został dopuszczony przez IOK i/lub podpis cyfrowy jest nieważny, certyfikat związany z podpisem cyfrowym jest nieaktualny/wygaś (weryfikowane na czas złożenia wniosku),
- b) suma kontrolna wniosku o dofinansowanie złożonego za pośrednictwem platformy jest niezgodna z sumą kontrolną wniosku złożonego w LSI,
- c) projektodawca nie złożył wszystkich wymaganych oświadczeń i załączników do wniosku, o dofinansowanie (jeżeli są wymagane).

1.6.8 Dodatkowo IOK może wezwać do uzupełnienia/poprawy innych elementów wniosku nie wymienionych w punkcie 1.6.7, których nie dało się przewidzieć na etapie formułowania

przedmiotowego regulaminu, a ich uzupełnienie/poprawa nie będzie skutkować istotną modyfikacją merytoryczną wniosku.

1.6.9 Pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia skutkuje:

- a) złożenie wniosku po terminie,
- b) złożenie wniosku w języku innym niż polski,
- c) niezłożenie wniosku w systemie LSI.,
- d) nieprzesłanie wniosku za pośrednictwem odpowiednich platform, wskazanych w punkcie 1.5.2 (zostały przesłane tylko w systemie LSI). Wnioski te uznaje się za niezłożone i nie podlegają one rozpatrzeniu.

Z uwagi na elektroniczną formę składania wniosku, IOK nie przewiduje zwrotu wniosków pozostawionych bez rozpatrzenia.

1.6.10 Wnioski, które przeszły pozytywnie weryfikację wymogów formalnych kierowane są do oceny formalnej.

1.6.11 W wyniku oceny formalnej złożone w terminie wnioski mogą zostać:

- a) skierowane do oceny merytorycznej,
- b) ocenione negatywnie jako niespełniające kryteriów formalnych.

1.6.12 Na etapie oceny formalnej nie przewiduje się możliwości uzupełnienia wniosku. Niespełnienie kryterium formalnego skutkuje negatywną oceną wniosku jako niespełniającego kryteriów formalnych.

1.6.13 Wnioski, które pozytywnie przeszły ocenę formalną kierowane są do oceny merytorycznej. W trakcie oceny merytorycznej weryfikowane są zarówno kryteria „0-1” jak i punktowe. Spełnienie kryteriów „0-1” jest obligatoryjne (za wyjątkiem sytuacji, w której kryterium nie dotyczy wniosku i/lub wnioskodawcy) a ich niespełnienie skutkuje negatywną oceną wniosku. W wyniku oceny kryteriów punktowych wnioski otrzymują odpowiednią liczbę punktów za spełnienie kryteriów merytorycznych i/lub dodatkowych. W przypadku jeśli projekt nie spełni któregokolwiek z obligatoryjnych kryteriów „0-1”, których spełnienie jest weryfikowane na etapie oceny merytorycznej, projekt otrzymuje ostatecznie „0” punktów.

1.6.14 W wyniku oceny merytorycznej wnioski mogą zostać ocenione:

- a) pozytywnie,
- b) negatywnie.

1.6.15 Oceniający może ocenić warunkowo kryterium, w ramach którego przewidziano możliwość warunkowej oceny. Kryteria dla których przewidziano możliwość warunkowej oceny wskazane zostały w pkt. 3.2.5 lit. b i f oraz 3.2.4 lit. i.

1.6.16 Na etapie oceny merytorycznej oceniający może uznać kryterium zerojedynkowe za spełnione warunkowo lub warunkowo przyznać określoną liczbę punktów i skierować wniosek do negocjacji, jedynie w sytuacji, gdy ocena bezwarunkowa projektu przesądza o uzyskaniu przez niego wymaganej liczby punktów.

Uwaga:

Na etapie oceny merytorycznej w przypadku stwierdzenia we wniosku o dofinansowanie oczywistych omyłek IOK może wezwać wnioskodawcę do korekty wniosku o dofinansowanie.

- 1.6.17 Wnioski, które w trakcie oceny merytorycznej zostały ocenione warunkowo kierowane są do jednorazowych negocjacji.
- 1.6.18 Kierując projekt do negocjacji oceniający wskazuje:
- a) zakres negocjacji, podając jakie korekty muszą zostać wprowadzone we wniosku lub do jakich zapisów wniosku KOP musi uzyskać uzasadnienie w trakcie negocjacji, tak aby ocena warunkowa stała się oceną ostateczną,
 - b) wyczerpujące uzasadnienie swojego stanowiska,
 - c) liczbę punktów, którą powinien otrzymać projekt, gdyby negocjacje zakończyły się wynikiem pozytywnym.
- 1.6.19 Negocjacje prowadzone są z Projektodawcą w trakcie trwania prac KOP po zatwierdzeniu przez Przewodniczącą KOP Kart Oceny Merytorycznej (zwanej w dalszej części KOM) oceniających i obligatoryjnie obejmują wszystkie kwestie wykazane przez oceniających w części V Karty Oceny Merytorycznej. IOK za pomocą Platformy Elektronicznych Usług Publicznych PeUP przekazuje do Projektodawcy formularz negocjacyjny, w którym wskazano wszystkie warunki niezbędne do spełnienia, aby kryterium 0/1 ocenione warunkowo zostało uznane za spełnione lub by wniosek mógł otrzymać dodatkowe punkty za spełnienie tych warunków.
- 1.6.20 Projektodawca w terminie 5 dni przekazuje do IOK informację o akceptacji lub też braku akceptacji warunków określonych przez KOP lub przedstawia stosowne wyjaśnienia, jeżeli o takie został wezwany.
- 1.6.21 W trakcie negocjacji Projektodawca może przyjąć warunki przedstawione przez KOP lub złożyć wymagane wyjaśnienia, co skutować będzie pozytywną oceną wniosku, którego ostateczny wynik punktowy zawiera punkty przyznane za warunkowe spełnienie kryterium. IOK zastrzega, że może nie przyjąć wyjaśnień (uzasadniając swoją decyzję) przedstawionych przez Projektodawcę. Jeżeli o dofinansowaniu w ramach danego konkursu decyduje liczba uzyskanych przez poszczególne projekty punktów, o kolejności projektów na liście, o której mowa w art. 44 ust. 4 Ustawy decyduje liczba punktów przyznana danemu projektowi bezwarunkowo albo liczba punktów przyznana danemu projektowi w wyniku negocjacji. Po zakończeniu procesu negocjacji Wnioskodawca jest zobligowany do dostarczenia do IOK skorygowanego wniosku o dofinansowanie w terminie 7 dni (od momentu otrzymania od IOK informacji o konieczności dostarczenia).
- 1.6.22 Nieprzyjęcie warunków przedstawionych przez KOP skutkować będzie:
- a) negatywną oceną wniosku o dofinansowanie w przypadku, gdy negocjacom podlegało kryterium zerojedynkowe,
 - b) pozytywną oceną wniosku o dofinansowanie, którego ostateczny wynik punktowy zostanie pomniejszony o liczbę punktów przyznanych za warunkowe spełnienie kryterium, w przypadku, gdy negocjacom podlegały przyznane punkty.
- 1.6.23 Nieprzesłanie do IOK informacji wymienionej w punkcie 1.6.20 w terminie określonym w pkt. 1.6.20 jest jednoznaczne z brakiem akceptacji warunków i skutkować będzie niespełnieniem kryteriów wcześniej uznanych za spełnione warunkowo oraz odjęciem punktów przyznanych warunkowo.

- 1.6.24 Negocjacje prowadzone są do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w konkursie – poczynając od projektu, który uzyskałby najwyższą ocenę, gdyby spełnianie przez niego kryteriów nie zostało zweryfikowane warunkowo.
- 1.6.25 Na podstawie otrzymanej liczby punktów KOP przygotowuje listę ocenionych projektów zawierającą przyznane oceny.
- 1.6.26 W przypadku dwóch lub więcej projektów o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten, który uzyskał kolejno wyższą liczbę punktów w następujących punktach w części IV KOM:
- a) zdolność do efektywnej realizacji projektu,
 - b) adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników oraz opis monitorowania,
 - c) budżet projektu,
 - d) opis zadań w kontekście osiągnięcia celu i wskaźników projektu,
 - e) opis grupy docelowej,
 - f) adekwatność celu projektu do zdiagnozowanych problemów.
- 1.6.27 W przypadku, gdy wnioski uzyskały identyczną liczbę punktów w każdej części KOM miejsce na liście rankingowej zależy od wyników komisijnego losowania, w którym uczestniczą: Przewodniczący KOP, Zastępca przewodniczącego KOP (jeżeli taki został powołany) oraz Sekretarz KOP.
- 1.6.28 Projekt otrzymuje ostatecznie liczbę punktów obliczoną jako średnia arytmetyczna z dwóch wiążących ocen, jeżeli zostały spełnione wszystkie kryteria zerojedynkowe oraz przyznane ewentualnie punkty za spełnienie szczegółowych kryteriów dodatkowych.
- 1.6.29 Jeżeli w wyniku porównania dwóch ocen nie stwierdzono znacznej rozbieżności punktowej, ocena jest ustalana na podstawie dwóch wiążących ocen, o których mowa w pkt. 1.6.28.
- 1.6.30 Jeżeli stwierdzono, iż występuje opisana wyżej znaczna rozbieżność w ocenie – projekt kierowany jest do trzeciej oceny, która jest dokonywana przez członka KOP, niebiorącego udziału w pierwotnej ocenie danego wniosku.
- 1.6.31 Jako znaczna rozbieżność w ocenie, skutkująca skierowaniem wniosku do trzeciej oceny, traktowana jest sytuacja, w której różnica między sumą punktów przyznanych przez pierwszego i drugiego oceniającego (za kryteria punktowe, bez uwzględnia punktów przyznanych warunkowo oraz ewentualnych punktów dodatkowych) jest większa niż 20 punktów oraz jednocześnie jeden z oceniających ocenił wniosek pozytywnie (lub warunkowo pozytywnie), a drugi – negatywnie. Znaczna rozbieżność w ocenie jest ustalana po otrzymaniu ocen dwóch oceniających.
- 1.6.32 W przypadku trzeciej oceny, ostateczny wynik jest ustalany na podstawie trzeciej oceny oraz tej, która jest do niej punktowo najbardziej zbliżona.
- 1.6.33 Jeżeli różnica punktowa między trzecią oceną wynosi tyle samo punktów w porównaniu z oceną pierwszą i drugą, wynik oceny jest ustalany na podstawie trzeciej oceny oraz tej, która jest z nią zbliżona w kwestii statusu (pozytywny/negatywny).
- 1.6.34 IOK rozstrzyga konkurs zatwierdzając listę ocenionych projektów, o której mowa w art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146).

- 1.6.35 Informacja o projektach wybranych do dofinansowania jest upubliczniana w formie odrębnej listy, którą właściwa instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu nie później niż 7 dni od dnia rozstrzygnięcia konkursu. Lista ta będzie różniła się od listy, o której mowa w pkt 1.6.34. W przypadku, gdy o wyborze do dofinansowania decyduje liczba uzyskanych punktów, na liście tej uwzględnione będą wszystkie projekty, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów (z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania), natomiast nie będzie obejmować tych projektów, które brały udział w konkursie, ale nie uzyskały wymaganej liczby punktów lub nie spełniły kryteriów wyboru projektów.
- 1.6.36 IOK przekazuje niezwłocznie Projektodawcy pisemną informację, która zawiera co najmniej wyniki oceny jego projektu wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem punktacji otrzymanej przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów.
- 1.6.37 Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu (zarówno na etapie oceny formalnej jak i merytorycznej) wybieranego w trybie konkursowym, o której mowa w art. 53 ust 2 *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146)*, przysługuje prawo wniesienia protestu zgodnie z art. 53 ust. 1 wskazanej ustawy, w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów, na zasadach określonych szczegółowo w rozdziale nr 4 Procedura odwoławcza.
- 1.6.38 Po zatwierdzeniu przez IOK ostatecznej wersji projektu oraz wszystkich wymaganych załączników do umowy wymienionych w podrozdziale 2.5 *Załączniki wymagane przed podpisaniem umowy o dofinansowanie*, IOK podpisuje z Projektodawcą umowę o dofinansowanie, która stanowi załącznik nr 3 *Wzór minimalnego zakresu umowy o dofinansowanie projektu* do niniejszego regulaminu.
- 1.6.39 Zgodnie z niżej przedstawionym schematem procesu oceny wniosków IOK określa orientacyjny termin zakończenia oceny wniosków na miesiąc maj 2016 r. przy założeniu, że ocenie będzie podlegało nie więcej niż 100 wniosków. Szczegółowe informacje na ten temat zostaną opublikowane w trybie określonym odpowiednio w pkt. 1.5.6.
- 1.6.40 Schemat procesu oceny wniosków.

„X”	Zakończenie naboru wniosków
„X + 7 dni, 10 dni*”	Weryfikacja wymogów formalnych. * Termin na dokonanie weryfikacji wymogów formalnych w uzasadnionych przypadkach może zostać wydłużony do 10 dni.
„Y”	Zakończenie weryfikacji wymogów formalnych
„Y + 5 dni”	Wysłanie do Projektodawcy pisma wzywającego do jednokrotnego uzupełnienia wymogów formalnych/informacji o pozostawianiu wniosku

	bez rozpatrzenia/odrzuconiu wniosku.
„Y + 14 dni, 21 dni*”	Ocena formalna wniosków * Termin na dokonanie oceny formalnej w uzasadnionych przypadkach może zostać wydłużony do 21 dni.
„Y + 14 dni, 21 dni*” = Z	Zatwierdzenie listy wniosków ocenionych formalnie
„Z + 5 dni”	Wysłanie do Projektodawcy pisma informującego o odrzuceniu wniosku o dofinansowanie projektu
„Z + 5 dni”	Publikacja listy wniosków ocenionych formalnie na stronie internetowej IOK
„Z + 100 dni”	Ocena merytoryczna wniosku wraz z negocjacjami przy założeniu, iż w ramach danego naboru złożonych zostało nie więcej niż 100 wniosków. Czas trwania oceny merytorycznej zostaje wydłużony o 21 dni na każde kolejne 50 wniosków, zastrzeżeniem, iż niezależnie od ilości wniosków ocena nie może trwać dłużej niż 180 dni.
„Z + 100 dni”	Rozstrzygnięcie konkursu poprzez zatwierdzenie listy, o której mowa w pkt. 1.6.33
„Z + 100 dni”	Wysłanie do Projektodawcy pisma informującego o wynikach oceny merytorycznej
„(Z + 100) + 7 dni”	Publikacja na stronie IZ listy projektów wybranych do dofinansowania
„N”	Data odebrania przez Projektodawcę informacji o wynikach oceny merytorycznej
„N + 14”	Dostarczenie do IOK wszystkich niezbędnych

	załączników do umowy
„(N + 14 dni) + 7 dni”	Wysłanie do Projektodawcy wersji elektronicznej (zabezpieczonej przed edycją) umowy wraz z informacją o procedurze podpisywania umowy lub wysłanie pisma, o błędnych/niekompletnych załącznikach do umowy, wzywającego Beneficjenta do uzupełnienia.
„[(N + 14 dni) + 7 dni] + 5 dni”	Dostarczenie do IOK poprawnie podpisanych 3 egzemplarzy umowy o dofinansowanie lub dostarczenie poprawnych/kompletnych załączników do umowy o dofinansowanie.
W przypadku dostarczenia poprawnych załączników do umowy, umowa zostaje przygotowana zgodnie z wyżej zamieszczonym harmonogramem. W przypadku dostarczenia błędnych/niekompletnych załączników do umowy IOK odstępuje od podpisania umowy o dofinansowanie informując o tym Beneficjenta pismem wysłanym w terminie 5 dni od daty wpływu załączników do siedziby IOK.	
„U”	Data podpisania umowy przez Członków Zarządu
„U”	Odesłanie do Beneficjenta podpisanej umowy o dofinansowanie.

W uzasadnionych sytuacjach IOK ma prawo anulować ogłoszony przez siebie konkurs np. w związku z:

awarią systemu LSI,

innymi zdarzeniami losowymi, których nie da się przewidzieć na etapie konstruowania założeń przedmiotowego regulaminu,

zmianą krajowych aktów prawnych/wytycznych wpływających w sposób istotny na proces wyboru projektów do dofinansowania,

W przypadku anulowania konkursu IOK prześle do publicznej wiadomości informację o anulowaniu konkursu wraz z podaniem przyczyny, tymi samymi kanałami, za pomocą których przekazano informację o ogłoszeniu konkursu.

1.7 WYMAGANIA DOTYCZĄCE PARTNERSTWA

- 1.7.1 Możliwość realizacji projektów w partnerstwie została określona w art. 33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146).
- 1.7.2 W przypadku realizacji projektów partnerskich, partnerzy są wskazywani imiennie we wniosku o dofinansowanie projektu.
- 1.7.3 Partnerstwo oznacza wspólną realizację projektu przez beneficjenta i podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie partnerskiej.
- 1.7.4 Podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 907, z późn. zm.) zobowiązane są do wyboru partnerów spoza sektora finansów publicznych zgodnie z zapisami art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146).
- 1.7.5 Podmioty inne niż określone w art. 3 ust. 1 Ustawy PZP, indywidualnie określają zasady wyboru partnera projektu.
- 1.7.6 Partnerami w projekcie mogą być wszystkie podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie, z wyłączeniem:
- a) osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych),
 - b) podmiotów, o których mowa w art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t. j. Dz. U. 2013r., poz. 885 z późn. zm);
 - c) podmiotów, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2012 r. poz. 769);
 - d) podmiotów, o których mowa w art. 9 ust 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tj. Dz.U. 2015 r. poz. 1212).
- 1.7.7 Realizacja projektów partnerskich w ramach RPO WSL 2014-2020 wymaga spełnienia łącznie następujących warunków:
- a) posiadania lidera partnerstwa (partnera wiodącego), który jest jednocześnie beneficjentem projektu (stroną umowy o dofinansowanie),
 - b) uczestnictwa partnerów w realizacji projektu na każdym jego etapie, co oznacza również wspólne przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu oraz wspólne zarządzanie projektem, przy czym partner może uczestniczyć w realizacji tylko w części zadań w projekcie,
 - c) adekwatności udziału partnerów, co oznacza odpowiedni udział partnerów w realizacji projektu (wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych odpowiadających realizowanym zadaniom).
- 1.7.8 IOK informuje, iż Beneficjent zobowiązany jest do zawarcia pisemnej umowy pomiędzy partnerami, określającej w szczególności podział zadań i obowiązków pomiędzy partnerami oraz precyzyjne

zasady zarządzania finansami, w tym przepływy finansowe i rozliczanie środków partnerstwa, a także sposób rozwiązywania sporów oraz odpowiedzialności/konsekwencji (w tym finansowych) na wypadek niewywiązania się przez partnerów z umowy lub porozumienia. Szczegółowe informacje na temat informacji jakie powinny znaleźć się w porozumieniu oraz umowie o partnerstwie znajdują się w art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014 poz. 1146 z późn.zm.). Integralną częścią umowy pomiędzy partnerami powinno być również pełnomocnictwo/pełnomocnictwa dla lidera/partnera wiodącego do reprezentowania partnera/partnerów projektu.

1.7.9 Porozumienie lub umowa o partnerstwie nie mogą być zawarte pomiędzy podmiotami powiązanymi w rozumieniu załącznika nr I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1) oraz Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tj. Dz. U. 2013 poz. 1030 z późn. zm.).

1.7.10 Wyróżnia się następujące modele partnerstwa:

- a) jednosektorowe – wewnątrzsektorowe;
- b) dwusektorowe – publiczno-prywatne; publiczno-społeczne; społeczno-prywatne;
- c) międzysektorowe – publiczno-prywatno-społeczne.

1.7.11 Partnerstwa mogą być tworzone z udziałem przedstawicieli następujących sektorów:

a) **sektor publiczny** - Sektor finansów publicznych tworzą:

- organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały;
- jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki;
- jednostki budżetowe;
- samorządowe zakłady budżetowe;
- agencje wykonawcze;
- instytucje gospodarki budżetowej;
- państwowe fundusze celowe;
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych i zarządzane przez niego fundusze oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i fundusze zarządzane przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego;
- Narodowy Fundusz Zdrowia;
- samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej;
- uczelnie publiczne;
- Polska Akademia Nauk i tworzone przez nią jednostki organizacyjne;
- państwowe i samorządowe instytucje kultury;
- inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.⁹

⁹ Definicja opracowana na podstawie Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2013, poz. 855 z późn. zm.), art. 9.

- b) **sektor prywatny** obejmujący przedsiębiorców, których struktura kapitałowa jest całkowicie niezależna od podmiotów sektora publicznego lub też udział sektora publicznego w tych przedsiębiorstwach nie przekracza 50 %. Celem sektora prywatnego jest maksymalizacja zysków z prowadzonej działalności gospodarczej.
- c) **sektor społeczny** – Organizacjami pozarządowymi są niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych i niedziałające w celu osiągnięcia zysku, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia.¹⁰

Inne terminy, uważane za równoznaczne z terminem organizacja pozarządowa to:

- organizacja non-profit, ponieważ nie działa dla zysku;
- organizacja wolontarystyczna (ochotnicza), ponieważ w większości opiera swą działalność na pracy ochotników;
- organizacja społeczna (obywatelska), ponieważ obszarem aktywności tych organizacji jest najczęściej szeroko rozumiana pomoc społeczna, ochrona zdrowia i edukacja, czyli działania dla dobra publicznego;
- trzeci sektor, ponieważ nie są tożsame z administracją publiczną (I sektor), ani biznesem (II sektor);
- NGO, od non-governmental organization (organizacja pozarządowa).¹¹

Uwaga

Partnerstwo nie może zostać zawiązane pomiędzy jednostką organizacyjną a jej organem prowadzącym i pozostałymi jednostkami organizacyjnymi podlegającymi temu organowi.

2. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE KONKURSU

2.1 INFORMACJE O KONKURSIE

Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia

2.1.1 Grupę docelową/ostatecznych odbiorców wsparcia w ramach Poddziałania 11.1.3 stanowią:

- a) Dzieci w wieku przedszkolnym;
- b) Dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego;
- c) Rodzice/opiekunowie prawni dzieci w wieku przedszkolnym;
- d) Przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkola specjalne;
- e) Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych;
- f) Inne formy wychowania przedszkolnego;

¹⁰ Definicja opracowana na podstawie Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1118 z późn. zm.), art. 3 ust. 2.

¹¹ Definicja opracowana na podstawie <http://pozytek.gov.pl/Podstawowe.pojecia,380.html>

- g) Nauczyciele i kadra pedagogiczna przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach oraz innych formach wychowania przedszkolnego.

Udział nauczycieli, kadry pedagogicznej i rodziców/opiekunów prawnych będzie możliwy jedynie jako dodatkowe, uzupełniające działanie względem działań skierowanych do dzieci w wieku przedszkolnym.

Szczegółowe informacje o konkursie

2.1.2 W ramach konkursu Wnioskodawcy/Projektodawcy mogą składać wnioski na niżej wskazane typy operacji:

1. Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, zwiększające liczbę miejsc wychowania przedszkolnego oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące:
 - a) utworzenie dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego, w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie danej gminy/miasta, na których są one tworzone w tym adaptacja oraz dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne,
 - b) wydłużenie godzin pracy placówek wychowania przedszkolnego,
 - c) podniesienie jakości edukacji przedszkolnej poprzez doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - d) rozszerzenie oferty placówek wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów oraz zajęcia na rzecz podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej.

Formy wsparcia wskazane w lit. b, c i d mogą być realizowane wyłącznie, jako uzupełnienie działań w zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego (nie dotyczy realizacji wsparcia dla dzieci z niepełnosprawnościami).

2.1.3 Celem interwencji EFS jest zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług świadczonych w OWP. Wsparcie udzielane w ramach RPO na rzecz wychowania przedszkolnego powinno przyczyniać się do:

- a) zwiększenia dostępu do wychowania przedszkolnego na obszarach o niskim stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego;
- b) upowszechnienia wychowania przedszkolnego, w tym zwłaszcza wśród dzieci 3-4 letnich i dzieci z niepełnosprawnościami;
- c) wyrównywania szans edukacyjnych dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- d) poprawy jakości wychowania przedszkolnego.

2.1.4 Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz wychowania przedszkolnego obejmuje następujące działania:

- a) tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, w istniejących lub nowo utworzonych OWP;
- b) dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami lub realizacja dodatkowej oferty edukacyjnej i specjalistycznej

umożliwiającej dziecku z niepełnosprawnością udział w wychowaniu przedszkolnym poprzez wyrównywanie deficytu wynikającego z niepełnosprawności;

- c) rozszerzenie oferty OWP o dodatkowe zajęcia wyrównujące szanse edukacyjne dzieci w zakresie stwierdzonych deficytów;
- d) wydłużenie godzin pracy OWP;
- e) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych.

Działania wymienione w pkt 2.1.4 lit. c - e będą realizowane jako uzupełnienie działań wymienionych w pkt 2.1.4 lit. a lub b.

2.1.5 W zakresie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego muszą być spełnione łącznie następujące warunki:

- a) wsparcie umożliwia zakładanie nowych OWP albo wsparcie dla funkcjonujących OWP;
- b) wsparcie skutkuje zwiększeniem liczby miejsc przedszkolnych podlegających pod konkretny organ prowadzący na terenie danej gminy/miasta w stosunku do danych z roku poprzedzającego rok rozpoczęcia realizacji projektu. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku, o którym mowa w pkt 2.1.4 lit. b;
- c) liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc wychowania przedszkolnego odpowiada faktycznemu i prognozowanemu w perspektywie 3-letniej zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej na terenie gminy/miasta, na których są one tworzone. Interwencja nie jest możliwa w sytuacji, gdy zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej w obszarze objętym działaniami projektowymi może być zaspokojone przy dotychczasowej liczbie miejsc wychowania przedszkolnego;
- d) nowe miejsca wychowania przedszkolnego są tworzone:
 - i. w istniejącej bazie oświatowej, w tym np.: w budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach, itd., albo
 - ii. w budynkach innych niż wymienione w ppkt i, w tym np.: zlokalizowanych przy urzędach gminy, w pomieszczeniach remiz strażackich, w pomieszczeniach ośrodków zdrowia, albo
 - iii. w funkcjonujących OWP, albo
 - iv. w nowej bazie lokalowej, z uwzględnieniem warunków określonych w pkt 2.1.14 i 2.1.15;
- e) w ramach projektów ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego możliwe są działania obejmujące m.in. następujące kategorie wydatków:
 - i. dostosowanie/adaptacja pomieszczeń, w tym m. in. do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania;
 - ii. modernizacja istniejącej bazy przedszkolnej;
 - iii. zakup i montaż wyposażenia, w tym m. in. mebli, wyposażenia wypoczynkowego, sprzętu TIK, oprogramowania, itp.;

- iv. zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi¹² dostosowanych do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy dydaktycznych, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania;
 - v. budowa, wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem;
 - vi. modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci;
 - vii. zapewnienie bieżącego funkcjonowania utworzonego miejsca wychowania przedszkolnego, z zastrzeżeniem pkt 2.1.7, w tym: koszty wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w OWP, koszty żywienia dzieci;
 - viii. inne wydatki, o ile są niezbędne do uczestnictwa konkretnego dziecka w wychowaniu przedszkolnym oraz prawidłowego funkcjonowania OWP;
- f) Wydatki wymienione w pkt 2.1.5 lit. e mogą być ponoszone również na dostosowanie istniejących miejsc wychowania przedszkolnego do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, jednak wyłącznie w zakresie bezpośrednio wynikającym z diagnozy potrzeb i stopnia niedostosowania OWP.
- 2.1.6 Beneficjent jest zobowiązany do zachowania trwałości utworzonych w ramach projektu miejsc wychowania przedszkolnego **przez okres co najmniej 2 lat od daty zakończenia realizacji projektu**. Trwałość powinna być rozumiana jako instytucjonalna gotowość OWP do świadczenia usług przedszkolnych w ramach utworzonych w projekcie miejsc wychowania przedszkolnego. Liczba zadeklarowanych w arkuszu organizacyjnym placówki miejsc wychowania przedszkolnego uwzględnia dokładną liczbę miejsc utworzonych w projekcie. IOK będzie weryfikowała spełnienie powyższego warunku, po upływie okresu wskazanego w umowie o dofinansowanie projektu.
- 2.1.7 Zakres wsparcia RPO w obszarze wychowania przedszkolnego może obejmować rozszerzenie oferty OWP o dodatkowe zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci w zakresie wyrównywania stwierdzonych deficytów. Interwencja w ww. zakresie musi być zgodna z następującymi warunkami spełnionymi łącznie:
- a) realizacja dodatkowych zajęć jest działaniem uzupełniającym do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego i każdorazowo musi towarzyszyć jej wzrost liczby dzieci uczestniczących w wychowaniu przedszkolnym w nowo utworzonym albo we wspartym OWP. Powyższy warunek nie ma zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami, co oznacza że realizacja dodatkowych zajęć dla tej grupy dzieci nie musi być działaniem dodatkowym w stosunku do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc przedszkolnych;
 - b) dodatkowe zajęcia są realizowane poza bezpłatnym czasem funkcjonowania ośrodków wychowania przedszkolnego, określonym w art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty;
 - c) katalog dodatkowych zajęć obejmuje wyłącznie:
 - i. zajęcia specjalistyczne, o których mowa w § 7 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy

¹² O ile narzędzia te nie są zapewniane w sposób bezpłatny przez instytucje publiczne (np. Instytut Badań Edukacyjnych, Ośrodek Rozwoju Edukacji).

psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532): korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym;

- ii. zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju w rozumieniu ustawy o systemie oświaty;
 - iii. zajęcia stymulujące rozwój psychoruchowy np. gimnastyka korekcyjna;
 - iv. zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne;
- d) dodatkowe zajęcia dotyczą kwestii kluczowych z perspektywy wyrównywania deficytów w edukacji przedszkolnej w konkretnej gminie/mieście, z uwzględnieniem możliwości ich kontynuacji, np. przez nauczycieli wychowania przedszkolnego po zakończeniu realizacji projektu;
- e) dodatkowe zajęcia są prowadzone z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci objętych wsparciem;
- f) dodatkowe zajęcia mogą być realizowane w OWP, w których w takim samym zakresie nie były one finansowane od co najmniej 12 miesięcy;
- g) dodatkowe zajęcia mogą być adresowane do wszystkich dzieci danego OWP, niezależnie od liczby nowo utworzonych lub dostosowanych miejsc wychowania przedszkolnego. Kwota wydatków na realizację zajęć dodatkowych może stanowić nie więcej niż 30% kosztów bezpośrednich projektu. Limit nie ma zastosowania w przypadku dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci z niepełnosprawnościami.

Finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego w ramach projektów współfinansowanych ze środków EFS przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy. Finansowanie realizacji dodatkowych zajęć w OWP, w których zostały utworzone nowe miejsca wychowania przedszkolnego, odbywa się także przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

2.1.8 Korzystanie z finansowania działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego obliguje organ prowadzący OWP do złożenia zobowiązania przeciwdziałającego ryzyku podwójnego finansowania, deklarującego, iż informacje dotyczące liczby dzieci korzystających z nowo utworzonych w ramach EFS miejsc wychowania przedszkolnego nie będą uwzględniane w przekazywanych comiesięcznie organowi dotującemu sprawozdaniach.

2.1.9 W celu upowszechnienia wychowania przedszkolnego wśród dzieci z niepełnosprawnościami, zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, jest możliwe finansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień, w tym np. zatrudnienie asystenta dziecka, dostosowania posiłków z uwzględnieniem specyficznych potrzeb żywieniowych wynikających z niepełnosprawności dziecka, zakup pomocy dydaktycznych adekwatnych do specjalnych potrzeb edukacyjnych wynikających z niepełnosprawności, w oparciu o indywidualnie przeprowadzoną diagnozę.

2.1.10 Zakres wsparcia udzielanego w ramach RPO na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym w szczególności z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz w zakresie współpracy nauczycieli z rodzicami, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych, odbywa się głównie poprzez:

- a) kursy i szkolenia doskonalące, w tym z wykorzystaniem pracy trenerów przeszkolonych w ramach PO WER oraz studia podyplomowe spełniające wymogi określone

w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz. U. poz. 131);

- b) wspieranie istniejących, budowanie nowych i moderowanie sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli;
 - c) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, np. specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, OWP i szkołami kształcącymi dzieci i młodzież z niepełnosprawnościami.
- 2.1.11 W ramach wsparcia na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP będą preferowane działania służące poprawie kompetencji w zakresie pedagogiki specjalnej.
- 2.1.12 Wsparcie na rzecz doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli trwa nie dłużej niż finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego.
- 2.1.13 Realizacja projektu w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli OWP zostanie każdorazowo poprzedzona diagnozą stopnia przygotowania ww. grupy docelowej do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz analizą zapotrzebowania OWP na określone kompetencje i kwalifikacje. Podmiot przeprowadzający diagnozę ma możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji wspomagających OWP, tj. z uwzględnieniem narzędzi i metodologii opracowanych przez MEN i jednostki podległe lub nadzorowane.
- 2.1.14 Inwestycje infrastrukturalne są finansowane ze środków EFRR w ramach PI 10(a) albo ze środków EFS w ramach cross-financingu, na zasadach, o których mowa w *Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, zwanych dalej „Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków”.
- 2.1.15 Wydatki na inwestycje infrastrukturalne, o których mowa w pkt 2.1.14, mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:
- a) organ prowadzący nie dysponuje infrastrukturą, która byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby edukacji przedszkolnej;
 - b) potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat);
 - c) infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania.
- 2.1.16 Wydatki na inwestycje infrastrukturalne, o których mowa w pkt 2.1.14, mogą być realizowane w ramach projektów zintegrowanych, o których mowa w art. 32 Ustawy (dotyczy projektów finansowanych ze środków EFS w ramach PI 10(i) oraz EFRR w ramach PI 10(a)). Warunek nie ma zastosowania dla projektów finansowanych wyłącznie z EFS z wykorzystaniem cross-financingu.

2.2 KWALIFIKOWALNOŚĆ WYDATKÓW

- 2.2.1** Ujednolicone warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków dla EFRR, EFS oraz FS są określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10.04.2015r.*, zwanymi dalej *Wytycznymi*.

Okres kwalifikowania wydatków

- 2.2.2** Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest 1 stycznia 2014. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego.
- 2.2.3** Końcową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2023 r.
- 2.2.4** Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie, przy czym okres ten nie może wykroczyć poza daty graniczne określone w pkt. 2.2.2 oraz pkt. 2.2.3
- 2.2.5** Okres kwalifikowalności wydatków w ramach projektu może przypadać na okres przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, jednak nie wcześniej niż wskazuje data określona w pkt. 2.2.2. Wydatki poniesione przed podpisaniem umowy o dofinansowanie mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w *Wytycznych* i umowie o dofinansowanie.
- 2.2.6** Początkowa i końcowa data kwalifikowalności wydatków określona w umowie o dofinansowanie może zostać zmieniona w uzasadnionym przypadku, na wniosek beneficjenta, za zgodą IZ RPO WSL 2014-2020 będącej stroną umowy, na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie.
- 2.2.7** Możliwe jest ponoszenie wydatków po okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie, pod warunkiem, że wydatki te odnoszą się do okresu realizacji projektu, zostaną poniesione do 31 grudnia 2023 r. oraz zostaną uwzględnione we wniosku o płatność końcową. W takim przypadku wydatki te mogą zostać uznane za kwalifikowalne, o ile spełniają pozostałe warunki kwalifikowalności określone w *Wytycznych*.
- 2.2.8** Do współfinansowania ze środków UE nie można przedłożyć projektu, który został fizycznie ukończony lub w pełni zrealizowany przed przedłożeniem IZ RPO WSL 2014-2020 wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane – z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. Przez projekt ukończony/zrealizowany należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług.

Wydatek niekwalifikowalny

- 2.2.9** Wydatkiem niekwalifikowalnym jest każdy wydatek lub koszt poniesiony, który nie spełnia warunków określonych w *Wytycznych* o których mowa w pkt. 2.2.1. Do katalogu wydatków niekwalifikowalnych należą między innymi:
- a) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,

- b) odsetki od zadłużenia, z wyjątkiem wydatków ponoszonych na subsydiowanie odsetek lub na dotacje na opłaty gwarancyjne w przypadku udzielania wsparcia na te cele,
- c) koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- d) kary i grzywny,
- e) świadczenia realizowane ze środków Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS),
- f) rozliczenie notą obciążeniową zakupu rzeczy będącej własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi,
- g) wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
- h) wydatki poniesione na zakup używanego środka trwałego, który był w ciągu 7 lat wstecz (w przypadku nieruchomości 10 lat) współfinansowany ze środków unijnych lub z dotacji krajowych,
- i) podatek VAT, który może zostać odzyskany na podstawie przepisów krajowych, tj. ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.).
- j) zakup lokali mieszkalnych, za wyjątkiem wydatków dokonanych w ramach celu tematycznego 9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*, poniesionych zgodnie z *Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*,
- k) transakcje dokonane w gotówce, których wartość przekracza równowartość 15 000 euro przeliczonych na PLN bez względu na liczbę wynikających z danej transakcji płatności, zgodnie z art. 22 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.).
- l) wydatki związane z zakupem nieruchomości i infrastruktury oraz z dostosowaniem lub adaptacją budynków i pomieszczeń, za wyjątkiem wydatków ponoszonych jako cross-financing.

Wydatki ponoszone zgodnie z zasadą uczciwej konkurencji

2.2.10 IZ RPO WSL 2014-2020 zobowiąże beneficjenta w umowie o dofinansowanie do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu w sposób zapewniający w szczególności zachowanie uczciwej konkurencji i równe traktowanie wykonawców, a także zgodnie z warunkami i procedurami określonymi w *Wytycznych*.

2.2.11 Udzielanie zamówienia publicznego w ramach projektu następuje zgodnie z:

- a) ustawą PZP – dla beneficjentów zobligowanych do stosowania PZP
- b) zasadą konkurencyjności:
 - i. dla beneficjentów niezobligowanych do stosowania PZP, w przypadku zamówień publicznych przekraczających wartość 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług,

- ii. dla beneficjentów zobligowanych do stosowania PZP w przypadku zamówień publicznych o wartości przekraczającej 50 tys. PLN netto a poniższej 30 tys. euro z zastrzeżeniem pkt. 2.2.12 oraz pkt 2.2.13.
- 2.2.12** W przypadku, gdy beneficjent jest organem administracji publicznej, może on powierzać na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizację zadań publicznych w trybie określonym w tej ustawie.
- 2.2.13** W przypadku, gdy na podstawie obowiązujących przepisów prawa innych niż ustawa PZP wyłącza się stosowanie ustawy PZP, beneficjent, który jest zobowiązany do stosowania PZP, przeprowadza zamówienie publiczne z zastosowaniem tych przepisów.
- 2.2.14** Zasady konkurencyjności nie stosuje się do wydatków rozliczanych uproszczoną metodą, o których mowa w podrozdziale 6.6 i 8.6 *Wytucznych*, z zastrzeżeniem zapisu podrozdziału 6.5 pkt 2 lit. B tiret ii niniejszych *Wytucznych*, wskazującym, że udzielenie zamówienia publicznego w ramach projektu następuje zgodnie z zasadą konkurencyjności w przypadku beneficjenta, będącego podmiotem zobowiązanym zgodnie z art. 3 ustawy PZP do jej stosowania w przypadku zamówień publicznych o wartości niższej od kwoty określonej w art. 4 pkt 8 ustawy PZP, a jednocześnie przekraczającej 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).

Klauzule społeczne

- 2.2.15** Na podstawie pkt. 7 sekcji 6.5.1 *Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, IZ RPO WSL zobowiąże beneficjentów w umowie o dofinansowanie do zastosowania klauzul społecznych podczas realizacji zamówień publicznych określonego rodzaju w zakresie wskazanym przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie.
- 2.2.16** Obowiązek zastosowania klauzul społecznych przy realizacji zamówień publicznych odnosi się zarówno do zamówień publicznych realizowanych zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U z dnia 2013r., poz. 907, z późn. zm.), jak i zamówień publicznych realizowanych zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w sekcji 6.5.3 *Wytucznych* tj. zamówień przekraczających wartość 50 tys. PLN netto, tj. bez podatku od towarów i usług (VAT).
- 2.2.17** W szerokim znaczeniu klauzule społeczne to rozwiązania umożliwiające uwzględnienie istotnych względów społecznych przy realizacji zamówienia. Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych, sposób oraz przykłady ich stosowania zostały omówione w podręczniku Urzędu Zamówień Publicznych. „Aspekty społeczne w zamówieniach publicznych” (dostępny na stronie www.uzp.gov.pl) oraz w „Podręczniku stosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych” Tomasza Schimanka i Barabary Kunysz-Syrytczyk z 2014r. przygotowanego w ramach projektu „Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej” (dostępny na stronie www.isp.org.pl).
- 2.2.18** IZ RPO WSL zobowiązuje beneficjentów do analizowania możliwości zastosowania klauzul społecznych przy udzielaniu następujących rodzajów zamówień publicznych: dostawy i usługi cateringowe, edukacyjne, szkoleniowe, komputerowe oraz publikowania i drukowania. Beneficjent wskazuje w zakresie rzeczowym wniosku o dofinansowanie tj. w polu C.1 *Zadania w projekcie* jakie rodzaje dostaw i usług zamierza zlecić innym podmiotom przy zastosowaniu klauzul społecznych.

- 2.2.19** Na podstawie zapisów w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, IZ RPO WSL wpisuje w §26 i §27 umowy o dofinansowanie rodzaje zamówień publicznych, w ramach których zobowiązuje beneficjenta do zastosowania klauzul społecznych.
- 2.2.20** Jeżeli w wyniku uwarunkowań związanych z realizacją zamówienia, którego przedmiotem jest jedna z usług wskazana w §26 i §27 umowy o dofinansowanie beneficjent uzna, że nie jest możliwe zastosowanie klauzuli społecznej w planowanym postępowaniu, dopuszcza się, w indywidualnych przypadkach przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, uzgodnienie z IZ RPO WSL będącą stroną umowy o dofinansowanie, odstąpienia od obowiązku stosowania klauzul społecznych w danym zamówieniu publicznym.

Wkład własny

- 2.2.21** Wkład własny to środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez wnioskodawcę, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowalnych i nie zostaną wnioskodawcy przekazane w formie dofinansowania. Wartość wkładu własnego stanowi różnicę między kwotą wydatków kwalifikowalnych a kwotą dofinansowania przekazaną wnioskodawcy, zgodnie z poziomem dofinansowania dla projektu, rozumianą jako procent dofinansowania wydatków kwalifikowalnych.
- 2.2.22** Wkład własny wnoszony przez beneficjenta, na rzecz projektu, w postaci nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy stanowi wkład niepieniężny i jest wydatkiem kwalifikowalnym.
- 2.2.23** Wkład własny wnoszony jest przez projektodawcę, niemniej jednak może on pochodzić z różnych źródeł, w tym np. uczestników projektu, samorządu lokalnego, strony trzeciej. W przypadku projektów partnerskich, wkład finansowy może pochodzić od partnerów. W przypadku wkładu niepieniężnego, może być on wnoszony przez beneficjenta ze składników jego majątku (np. nieruchomości) oraz z majątku innych podmiotów, o ile zostało to uregulowane prawnie (np. beneficjent będący NGO wnosi wkład w postaci nieruchomości udostępnionej przez gminę, przy czym możliwość wykorzystywania przez niego tej nieruchomości została uregulowana np. w umowie dzierżawy).
- 2.2.24** Wartość wkładu niepieniężnego musi być należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom, nie powinna przekraczać kosztów ogólnie przyjętych na danym rynku - dotyczy to również przypadku udostępnienia nieruchomości.
- 2.2.25** Wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne.
- 2.2.26** W przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:
- a) wolontariusz musi być świadomy charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadomy nieodpłatnego udziału),
 - b) należy zdefiniować rodzaj wykonywanej przez wolontariusza nieodpłatnej pracy (określić jego stanowisko w projekcie); zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego nieodpłatnej pracy (stanowiska),
 - c) w ramach wolontariatu nie może być wykonywana nieodpłatna praca dotycząca zadań, które są realizowane przez personel projektu dofinansowany w ramach projektu,

- d) wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariusza określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu.
- e) wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania przez podmiot działający na zasadach rynkowych; wycena uwzględnia zatem koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia; wycena wykonywanego świadczenia przez wolontariusza może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny.

2.2.27 W przypadku wniesienia wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z EFS oraz innych środków publicznych (krajowych) nie będących wkładem własnym wnioskodawcy, nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

2.2.28 W ramach wkładu własnego, kwalifikowalne są również dodatki lub wynagrodzenia wypłacane przez stronę trzecią na rzecz uczestników danego projektu, np. wkład wnoszony przez pracodawcę w przypadku szkoleń dla przedsiębiorców w formie wynagrodzenia pracownika skierowanego na szkolenie i poświadczone beneficjentowi poniesione zgodnie z przepisami krajowymi, z uwzględnieniem z ustawy o rachunkowości.

- a) Jego wysokość musi wynikać z dokumentacji księgowej podmiotu wypłacającego i powinna odnosić się do okresu, w którym uczestnik uczestniczy w projekcie i może podlegać kontroli.
- b) Wkład ten, rozliczany jest na podstawie oświadczenia składanego przez podmioty wypłacające, pozwalającego na identyfikację poszczególnych uczestników projektu oraz wysokości wkładu w odniesieniu do każdego z nich.

2.2.29 Wkład własny lub jego część może być wniesiony w ramach kosztów pośrednich .

2.2.30 Co do zasady o zakwalifikowaniu źródła pochodzenia wkładu własnego (publiczny/prywatny) decyduje status prawny beneficjenta/partnera (w przypadku projektów partnerskich)/strony trzeciej (w przypadku wnoszenia wkładu w formie wynagrodzeń).

Podatek od towarów i usług (VAT)

2.2.31 Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowalny tylko wtedy gdy beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

2.2.32 Oznacza to, iż zapłacony VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy wnioskodawcy, zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem krajowym, nie przysługuje prawo (czyli wnioskodawca nie ma prawnych możliwości) do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się o zwrot VAT. Posiadanie wyżej wymienionego prawa (potencjalnej prawnej możliwości) wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, nawet jeśli faktycznie zwrot nie

nastąpił, np. ze względu na nie podjęcie przez wnioskodawcę czynności zmierzających do realizacji tego prawa.

- 2.2.33** Wnioskodawca, który uzna VAT za wydatek kwalifikowalny jest zobowiązany do przedstawienia w treści wniosku o dofinansowanie szczegółowego uzasadnienia zawierającego podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia VAT należnego o VAT naliczony zarówno na dzień sporządzania wniosku o dofinansowanie, jak również mając na uwadze planowany sposób wykorzystania w przyszłości (w okresie realizacji projektu oraz w okresie trwałości projektu) majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu.
- 2.2.34** Beneficjenci, którzy zaliczą VAT do wydatków kwalifikowalnych, będą zobowiązani dołączyć do wniosku o dofinansowanie „Oświadczenie o kwalifikowalności VAT”, składające się z części, w której beneficjent oświadcza, iż w chwili składania wniosku o dofinansowanie nie może odzyskać w żaden sposób poniesionego kosztu VAT, którego wysokość została określona w odpowiednim punkcie wniosku o dofinansowanie (fakt ten decyduje o kwalifikowalności VAT) oraz zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej części VAT jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku przez beneficjenta.

Podstawowe warunki i procedury konstruowania budżetu projektu

- 2.2.35** W ramach projektów współfinansowanych z EFS, koszty projektu są przedstawiane we wniosku o dofinansowanie, w formie budżetu zadaniowego z podziałem na zadania merytoryczne w ramach kosztów bezpośrednich oraz koszty pośrednie.
- 2.2.36** Koszty bezpośrednie powinny być oszacowane należycie, racjonalne i efektywne, zgodnie z procedurami określonymi w *Wytycznych*, z uwzględnieniem stawek rynkowych zgodnie z załącznikiem nr 6 *Wykaz dopuszczalnych stawek dla towarów i usług „Taryfikator” obowiązujący dla konkursów i naborów ogłaszanych w województwie śląskim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 dla projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego*.
- 2.2.37** W budżecie projektu wnioskodawca wskazuje i uzasadnia źródła finansowania wykazując racjonalność i efektywność wydatków oraz brak podwójnego finansowania.
- 2.2.38** We wniosku o dofinansowanie wnioskodawca wskazuje formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin) co stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków personelu projektu na etapie wyboru projektu oraz w trakcie jego realizacji.
- 2.2.39** Beneficjent wykazuje we wniosku o dofinansowanie swój potencjał kadrowy, o ile go posiada, przy czym jako potencjał kadrowy rozumie się powiązane z beneficjentem osoby, które zostaną zaangażowane w realizację projektu, w szczególności osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, które wnioskodawca oddeleguje do realizacji projektu.
- 2.2.40** Jeżeli jest wymagany wkład własny, jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie. Formę wniesienia wkładu własnego określa beneficjent.
- 2.2.41** Przy rozliczaniu poniesionych wydatków nie jest możliwe przekroczenie łącznej kwoty wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu, wynikającej z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie

projektu. Ponadto wnioskodawcę obowiązują limity wydatków wskazane w odniesieniu do każdego zadania w budżecie projektu w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie, przy czym poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu zawartym w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie. IOK rozlicza wnioskodawcę ze zrealizowanych zadań w ramach projektu.

- 2.2.42** Dopuszczalne jest dokonywanie przesunięć w budżecie projektu określonym w zatwierdzonym na etapie podpisania umowy o dofinansowanie wniosku o dofinansowanie projektu, w oparciu o zasady określone w umowie o dofinansowanie projektu.
- 2.2.43** Niekwalifikowalne są wydatki na działania świadomościowe (m.in. kampanie informacyjno-promocyjne i różne działania upowszechniające) chyba, że wynikają z zatwierdzonego w PO typu projektu (nie dotyczy działań ujętych w kosztach pośrednich projektu).

Koszty pośrednie

2.2.44 Koszty pośrednie stanowią koszty administracyjne związane z obsługą projektu, w szczególności:

- a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie projektem i jego rozliczanie, o ile jego zatrudnienie jest niezbędne dla realizacji projektu, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
- b) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
- c) koszty obsługi księgowej (koszty wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym koszty zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu), koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
- d) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego,
- e) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych), amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby personelu,
- f) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gaz i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,
- g) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,
- h) koszty usług powielania dokumentów związanych z obsługą administracyjną projektu,
- i) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych związanych z obsługą administracyjną projektu,
- j) koszty ubezpieczeń majątkowych,

- k) koszty ochrony,
 - l) koszty sprzątania pomieszczeń związanych z obsługą administracyjną projektu, w tym środki do utrzymania ich czystości oraz dezynsekcję, dezynfekcję, deratyzację tych pomieszczeń,
 - m) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy.
- 2.2.45** W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte cross-financingiem.
- 2.2.46** Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną wykazane w ramach kosztów bezpośrednich. IOK na etapie wyboru projektu weryfikuje, czy w ramach zadań określonych w budżecie projektu (w kosztach bezpośrednich) nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie. Dodatkowo, na etapie realizacji projektu, IZ RPO WSL 2014-2020 weryfikuje, czy w zestawieniu poniesionych wydatków bezpośrednich załączanym do wniosku o płatność, nie zostały wykazane wydatki pośrednie.
- 2.2.47** Koszty pośrednie rozliczane są wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:
- a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln PLN włącznie,
 - b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 1 mln PLN do 2 mln PLN włącznie,
 - c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości powyżej 2 mln PLN do 5 mln PLN włącznie,
 - d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości przekraczającej 5 mln PLN.

Pozostałe uproszczone metody rozliczania wydatków

- 2.2.48** W projektach, których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR¹³, (kurs Euro obowiązujący na dzień ogłoszenia konkursu/naboru wynosi 4,2356 PLN) stosowanie jednej z niżej wymienionych uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne.
- 2.2.49** Za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków rozliczane będą projekty do 423 560,00 PLN wartości wkładu publicznego.
- 2.2.50** Do uproszczonych metod rozliczania wydatków należą:
- a) stawki jednostkowe,
 - b) kwoty ryczałtowe.
- 2.2.51** Stawka jednostkowa jest to stawka dla danego towaru lub usługi, dla którego zakres oraz cena jednostkowa zostały ustalone w ramach danego konkursu.
- 2.2.52** **W ramach przedmiotowego konkursu IOK nie dopuszcza możliwości stosowania stawek jednostkowych.**
- 2.2.53** Kwotą ryczałtową jest kwota uzgodniona za wykonanie określonego w projekcie zadania na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu. Jedno zadanie stanowi jedną kwotę ryczałtową.

¹³ Do przeliczenia ww. kwoty na PLN należy stosować miesięczny obrachunkowy kurs wymiany stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia konkursu dostępny na stronie http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/inforeuro/inforeuro_en.cfm

- 2.2.54** W przypadku projektów rozliczanych z zastosowaniem kwot ryczałtowych, IZ RPO WSL 2014-2020 nie dopuszcza możliwości, iż jedynie część z zadań w ramach projektu jest rozliczana kwotami ryczałtowymi, natomiast pozostałe zadania na podstawie rzeczywście poniesionych wydatków.
- 2.2.55** **Do każdej kwoty ryczałtowej należy przypisać odpowiednie wskaźniki z części E wniosku (wszystkie wskaźniki z części E muszą zostać rozpisane w ramach kwot ryczałtowych). Ponadto, jeśli wskaźniki z części E są niewystarczające do pomiaru realizacji działań w ramach każdej kwoty ryczałtowej, należy określić dodatkowe wskaźniki dla kwoty ryczałtowej. Osiągnięcie wyznaczonych wartości docelowych wskaźników będzie stanowić podstawę do kwalifikowania wydatków objętych daną kwotą ryczałtową i w związku z tym uznania tej kwoty.**
- 2.2.56** Wydatki rozliczane uproszczoną metodą są traktowane jako wydatki poniesione. Nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie ich poniesienia, jednak IZ RPO WSL 2014-2020 będąca stroną umowy uzgadnia z Wnioskodawcą warunki kwalifikowalności kosztów, w szczególności ustala dokumentację, potwierdzającą wykonanie rezultatów, produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu. Weryfikacja wydatków zadeklarowanych według uproszczonych metod dokonywana jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki produktu i rezultatu.
- 2.2.57** W przypadku niezrealizowania założonych w umowie o dofinansowanie wskaźników produktu lub rezultatu, płatności powinny ulec odpowiedniemu obniżeniu. W przypadku kwot ryczałtowych – w razie niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana jako niekwalifikowalna (rozliczenie w systemie „spełnia - nie spełnia”).
- 2.2.58** Przykładowe dokumenty, będące podstawą oceny realizacji zadań to:
- a) lista obecności uczestników projektu na szkoleniu czy innej formie wsparcia realizowanej w ramach projektu;
 - b) dzienniki zajęć prowadzonych w projekcie;
 - c) dokumentacja zdjęciowa;
 - d) analizy i raporty wytworzone w ramach projektu;
 - e) świadectwa uzyskania kwalifikacji, testy kompetencji.
- 2.2.59** Jednocześnie stosowanie kwot ryczałtowych wyliczonych w oparciu o szczegółowy budżet projektu określony przez wnioskodawcę w projektach o wartości wkładu publicznego (środków publicznych) przekraczającej wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR nie jest możliwe.
- 2.2.60** W przypadku, gdy wszystkie działania/zadania projektu realizowane są z zastosowaniem trybu konkurencyjnego (zasada konkurencyjności lub PZP) stosowanie uproszczonych metod jest zakazane.

Środki trwałe

- 2.2.61** Środki trwałe zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. 2013 poz. 330 z późn. zm.), z zastrzeżeniem inwestycji, o których mowa w art. 3 ust 1 pkt 17 tej ustawy, są to rzeczowe aktywa trwałe i zrównane z nimi, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone

na potrzeby jednostki organizacyjnej; zalicza się do nich w szczególności: nieruchomości – w tym grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego, maszyny, urządzenia, środka transportu i inne rzeczy, ulepszenia w obcych środkach trwałych, inwentarz żywy.

2.2.62 Środki trwałe, ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu, dzielą się na:

- a) środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu (np. wyposażenie pracowni komputerowych w szkole),
- b) środki trwałe wykorzystywane w celu wspomagania procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia).

Cross-financing

2.2.63 Cross-financing - zasada elastyczności, polegająca na możliwości komplementarnego, wzajemnego finansowania działań ze środków EFRR i EFS.

2.2.64 Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

2.2.65 W przypadku projektów współfinansowanych z EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości,
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

2.2.66 Zakup środków trwałych, za wyjątkiem zakupu nieruchomości, infrastruktury i środków trwałych przeznaczonych na dostosowanie lub adaptację budynków i pomieszczeń, nie stanowi wydatku w ramach cross-financingu.

2.2.67 Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne.

2.2.68 Wydatki w ramach Projektu na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich oraz wydatki w ramach cross-financingu nie mogą łącznie przekroczyć 20% poniesionych wydatków kwalifikowalnych Projektu.

2.2.69 Wydatki objęte cross-financingiem w projekcie nie są wykazywane w ramach kosztów pośrednich i nie mogą przekroczyć 10 % wartości projektu..

2.2.70 Konieczność poniesienia wydatków w ramach cross-financingu oraz środków trwałych musi być bezpośrednio wskazana we wniosku o dofinansowanie i uzasadniona.

Zlecanie usług merytorycznych

2.2.71 Zlecenie usługi merytorycznej w ramach projektu oznacza powierzenie wykonawcom zewnętrznym, nie będącym personelem projektu, realizacji działań merytorycznych przewidzianych w ramach

danego projektu, np. zlecenie usługi szkoleniowej. Taką usługą nie jest, np. zakup pojedynczych towarów lub usług np. cateringowych lub hotelowych¹⁴, angażowanie personelu projektu.

- 2.2.72** Wartość wydatków związanych ze zlecaniem usług merytorycznych w ramach projektu nie powinna przekraczać 30% wartości projektu chyba, że jest to uzasadnione specyfiką projektu i zostało wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2.2.73** Faktyczną realizację zleconej usługi merytorycznej należy udokumentować zgodnie z umową zawartą z wykonawcą, np. poprzez pisemny protokół odbioru zadania, przyjęcia wykonanych prac, itp.
- 2.2.74** Nie jest kwalifikowalne zlecenie usługi merytorycznej przez beneficjenta partnerom projektu i odwrotnie.

Reguła proporcjonalności

- 2.2.75** Projekt rozliczany jest na etapie końcowego wniosku o płatność pod względem finansowym proporcjonalnie do stopnia osiągnięcia założeń merytorycznych określonych we wniosku o dofinansowanie projektu, co jest określane jako „reguła proporcjonalności”.
- 2.2.76** Zgodnie z regułą proporcjonalności:
- a) w przypadku niespełnienia kryterium zatwierdzonego przez komitet monitorujący RPO, IZ RPO WSL 2014-2020 może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowalne,
 - b) w przypadku nieosiągnięcia celu projektu, IZ RPO WSL 2014-2020 może uznać wszystkie lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu za niekwalifikowalne; wysokość wydatków niekwalifikowalnych uzależniona jest od stopnia niezrealizowania celu projektu; wydatki niekwalifikowalne obejmują wydatki związane z tym zadaniem merytorycznym (zadaniami merytorycznymi), którego założenia nie zostały osiągnięte i kosztów pośrednich; stopień nieosiągnięcia założeń projektu określany jest przez właściwą instytucję będącą stroną umowy.
- 2.2.77** Reguła proporcjonalności weryfikowana jest przez IZ RPO WSL 2014-2020 według stanu na zakończenie realizacji projektu na etapie weryfikacji końcowego wniosku o płatność.
- 2.2.78** IZ RPO WSL 2014-2020 może odstąpić od rozliczenia projektu zgodnie z regułą proporcjonalności lub obniżyć wysokość środków tej regule podlegających, jeśli beneficjent o to wnioskuje i należycie uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu, lub w przypadku wystąpienia siły wyższej.
- 2.2.79** W przypadku projektów partnerskich, sposób egzekwowania przez beneficjenta od partnerów projektu skutków wynikających z zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy partnera reguluje porozumienie lub umowa partnerska.

Pozostałe zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków są uregulowane w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego.

Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

¹⁴ Z zastrzeżeniem sytuacji, w której usługi cateringowe i hotelowe stanowią część zleconej usługi merytorycznej.

2.3 WYMAGANIA DOTYCZĄCE REALIZACJI ZASADY RÓWNOŚCI SZANS I NIEDYSKRIMINACJI, W TYM DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ ORAZ ZASADY RÓWNOŚCI SZANS KOBIECI I MĘŻCZYZN

Zasada równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością

- 2.3.1 Projektodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu.
- 2.3.2 Wszystkie działania świadczone w ramach projektów, w których na etapie rekrutacji zidentyfikowano możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami powinny być realizowane w budynkach dostosowanych architektonicznie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (tj.: Dz.U. z 2015r. poz. 1422).
- 2.3.3 W ramach projektów ogólnodostępnych, w szczególności w przypadku braku możliwości świadczenia usługi spełniającej kryteria wymienione w pkt. 2.3.2, w celu zapewnienia możliwości pełnego uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami, należy zastosować mechanizm racjonalnych usprawnień.
- 2.3.4 W odniesieniu do projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020 oznacza to możliwość finansowania specyficznych usług dostosowawczych lub oddziaływania na szeroko pojętą infrastrukturę, nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu, lecz uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie (w charakterze uczestnika lub personelu) osoby z niepełnosprawnością.
- 2.3.5 W projektach dedykowanych, w tym zorientowanych wyłącznie lub przede wszystkim na osoby z niepełnosprawnościami (np. osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi) oraz projektach skierowanych do zamkniętej grupy uczestników (np. dzieci określonego ośrodka opieki nad dzieckiem do 3 roku), wydatki na sfinansowanie mechanizmu racjonalnych usprawnień są wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2.3.6 Łączny koszt racjonalnych usprawnień na jednego uczestnika w projekcie nie może przekroczyć 12 000,00 PLN.
- 2.3.7 Szczegółowe informacje dotyczące zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym zasady stosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień w projektach wraz z przykładowym katalogiem kosztów zostały uwzględnione w *Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020*.

Zasada równości szans kobiet i mężczyzn

- 2.3.8 Każdy projekt realizowany w ramach RPO WSL 2014-2020 powinien zawierać analizę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zdefiniowanych problemów.
- 2.3.9 Ocena zgodności projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn odbywać się będzie na podstawie standardu minimum. Instrukcja standardu minimum realizacji zasady równości szans kobiet i mężczyzn znajduje się w załączniku nr 2 *Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach EFS*.

2.4 WYMAGANE WSKAŹNIKI

- 2.4.1 Projektodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu.
- 2.4.2 Wskaźniki produktu dotyczą realizowanych działań. Produkt stanowi wszystko, co zostało uzyskane w wyniku działań współfinansowanych z EFS. Są to zarówno wytworzone dobra, jak i usługi świadczone na rzecz uczestników podczas realizacji projektu. Wskaźniki produktu w programie określone są na poziomie priorytetu inwestycyjnego lub celu szczegółowego oraz odnoszą się do osób lub podmiotów objętych wsparciem.
- 2.4.3 Wskaźniki rezultatu dotyczą oczekiwanych efektów wsparcia ze środków EFS. Określają efekty zrealizowanych działań w odniesieniu do osób lub podmiotów, np. w postaci zmiany sytuacji na rynku pracy. W celu ograniczenia wpływu czynników zewnętrznych na wartość wskaźnika rezultatu, powinien on być jak najbliżej powiązany z działaniami wdrażanymi w ramach odpowiedniego priorytetu inwestycyjnego. Oznacza to, że wskaźniki rezultatu obrazuje efekt wsparcia udzielonego danej osobie/podmiotowi i nie obejmuje efektów dotyczących grupy uczestników/podmiotów, która nie otrzymała wsparcia. Wartości docelowe wskaźników rezultatu określone są na poziomie priorytetu inwestycyjnego lub celu szczegółowego.
- 2.4.4 Wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu opisuje się w części E wniosku o dofinansowanie projektu.
- 2.4.5 Zarówno wskaźniki produktu jak i wskaźniki rezultatu podzielone są na wskaźniki kluczowe oraz specyficzne dla programu i wskaźniki specyficzne dla projektu.
- 2.4.6 Wskaźniki kluczowe oraz specyficzne dla programu są wskaźnikami obligatoryjnymi dla każdego projektu składanego w ramach konkursu z uwzględnieniem adekwatności względem grupy docelowej i typów wsparcia. Wskaźniki te wybierane są z listy słownikowej w formularzu wniosku składanym w ramach danego konkursu.
- 2.4.7 Dla konkursu RPSL.11.01.03-IZ.01-24-037/15 wskaźnikami obligatoryjnymi dla wszystkich Projektodawców (według Załącznika nr 2 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 z dnia 22 września 2015 r. - *Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań*) bez względu na formę są:

- a) **Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie** – Liczba nowoutworzonych miejsc dla dzieci w: ośrodkach wychowania przedszkolnego (tj. przedszkolach, oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, innych formach wychowania

przedszkolnego), istniejącej bazie oświatowej, nowej bazie lokalowej w wyniku wsparcia udzielonego w projekcie. Wsparcie polega na utworzeniu miejsca wychowania przedszkolnego i dofinansowaniu działalności bieżącej przez 12 miesięcy.

2.4.8 Dla konkursu RPSL.11.01.03-IZ.01-24-037/15 wskaźnikiem obligatoryjnym dla wszystkich Projektodawców (według Załącznika nr 2 do SZOOP RPO WSL 2014-2020 z dnia 22 września 2015 r. - *Tabeli wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań*) z uwzględnieniem formy wsparcia jest:

- a) **Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej** - Liczba dzieci, które zostały objęte wsparciem bezpośrednim w postaci dodatkowych zajęć zwiększających ich szanse edukacyjne w ramach edukacji przedszkolnej. Wsparcie polega na rozszerzeniu oferty placówki przedszkolnej o zajęcia zwiększające szanse edukacyjne dzieci, tj. realizowane w celu wyrównania stwierdzonych deficytów (np. zajęcia z logopedą, psychologiem, pedagogiem i terapeutą itp.), a także w celu podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej.
- b) **Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie** – Liczba wszystkich nauczycieli wychowania przedszkolnego, szkół i placówek dla dzieci i młodzieży objętych wsparciem, w programie. Formy wsparcia opisane w *Wytocznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 w obszarze edukacji*.
- c) **Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu** - Definicja kwalifikacji jest zgodna z definicją zawartą w części dot. wskaźników EFS monitorowanych we wszystkich priorytetach inwestycyjnych dla wskaźnika *liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu*. Fakt nabycia kompetencji będzie weryfikowany w ramach następujących etapów:
 - i. ETAP I – Zakres – zdefiniowanie w ramach wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu grupy docelowej do objęcia wsparciem oraz wybranie obszaru interwencji EFS, który będzie poddany ocenie,
 - ii. ETAP II – Wzorzec – zdefiniowanie we wniosku o dofinansowanie lub w regulaminie konkursu standardu wymagań, tj. efektów uczenia się, które osiągną uczestnicy w wyniku przeprowadzonych działań projektowych,
 - iii. ETAP III – Ocena – przeprowadzenie weryfikacji na podstawie opracowanych kryteriów oceny po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie,
 - iv. ETAP IV – Porównanie – porównanie uzyskanych wyników etapu III (ocena) z przyjętymi wymaganiami (określonymi na etapie II efektami uczenia się) po zakończeniu wsparcia udzielanego danej osobie.

Kompetencja to wyodrębniony zestaw efektów uczenia się / kształcenia. Opis kompetencji zawiera jasno określone warunki, które powinien spełniać uczestnik projektu ubiegający się o nabycie kompetencji, tj. wyczerpującą informację o efektach uczenia się dla danej kompetencji oraz kryteria i metody ich weryfikacji. Wykazywać należy wyłącznie kwalifikacje/kompetencje osiągnięte w wyniku interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego.

2.4.9 Wartość docelowa wskaźnika, opis sposobu pomiaru i monitorowania wskaźnika podlega ocenie.

2.5 ZAŁĄCZNIKI WYMAGANE PRZED PODPISANIEM UMOWY O DOFINANSOWANIE

2.5.1 Na etapie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu Instytucja Organizująca Konkurs będzie wymagać, w terminie 14 dni (termin biegnie od daty otrzymania przez Projektodawcę informacji o możliwości podpisania umowy o dofinansowanie projektu), od ubiegającego się o dofinansowanie następujących załączników do umowy o dofinansowanie projektu:

- a) Oświadczenia o niezaleganiu z podatkami wobec urzędu skarbowego;
- b) Oświadczenia o niezaleganiu z opłacaniem składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne i inne wobec zakładu ubezpieczeń społecznych;
- c) Oświadczenia o niepodleganiu wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na podstawie:
 - i. art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. 2013 r. 885 ze zm.),
 - ii. art.12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2012 r. poz. 769),
 - iii. art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jednolity: Dz.U. 2015 r. poz. 1212).

Uwaga!

Załączniki wymienione w podpunktach a, b i c zostaną przekazane do podpisu Projektodawcy wraz z wymagającymi podpisu egzemplarzami umowy o dofinansowanie.

- d) Oświadczenie Wnioskodawcy o kwalifikowalności VAT. Oświadczenie powinno być opatrzone kontrasygnatą księgowego lub innej osoby odpowiedzialnej za prowadzenie księgowości bądź poświadczone przez uprawnioną w tym zakresie instytucję (np. biuro rachunkowe). Tożsamy wymóg dotyczy partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie;
- e) Umowa/ porozumienie między partnerami (przy projektach realizowanych w partnerstwie);
- f) Pełnomocnictwo do reprezentowania Wnioskodawcy (gdy wniosek jest podpisywany przez osobę/y nie posiadające statutowych uprawnień do reprezentowania wnioskodawcy). Dostarczone pełnomocnictwo powinno mieć **charakter szczególny**:

- i. W treści pełnomocnictwa należy zawrzeć następujące informacje: tytuł projektu, numer konkursu w ramach którego projekt został złożony, nazwę i numer działania oraz poddziałania;
- ii. Ponadto w treści dokumentu należy dokładnie określić zakres udzielanego pełnomocnictwa np. poprzez zamieszczenie klauzuli: „pełnomocnictwo do składania oświadczeń woli w imieniu, w sprawie realizacji projektu pod nazwą, w tym do:
 - o podpisania wniosku o dofinansowanie realizacji projektu,
 - o potwierdzania za zgodność z oryginałem kopii dokumentów związanych z realizacją projektu,
 - o podpisania umowy o dofinansowanie,
 - o podpisywania aneksów do umowy o dofinansowanie,
 - o zaciągania zobowiązań finansowych koniecznych do zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy, w przypadku zabezpieczenia w formie weksla wymagana jest dodatkowa klauzula „pełnomocnictwo do podpisania weksla In blanco i deklaracji wystawcy weksla In blanco”.

UWAGA!

Pełnomocnictwa udziela się zawsze do podejmowania działań prawnych w imieniu beneficjenta, a więc w imieniu: gminy/powiatu/województwa, bądź spółki, bądź fundacji, bądź stowarzyszenia.

Gdy o dofinansowanie ubiega się beneficjent będący spółką prawa handlowego w myśl art. 230 kodeksu spółek handlowych, w przypadku rozporządzenia prawem lub zaciągnięcia zobowiązania do świadczenia o wartości dwukrotnie przewyższającej wysokość kapitału zakładowego wymagana jest odpowiednia uchwała wspólników, chyba że umowa spółki stanowi inaczej (dotyczy również partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie).

Tożsamy wymóg dotyczy innych osób prawnych (np. uczelni wyższych) lub innych jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej (np. spółek osobowych itp.) jeżeli zostało to uregulowane w prawodawstwie krajowym lub innych dokumentach wewnętrznych dotyczących funkcjonowania podmiotów (np. statut, regulamin itp.).

- g) Harmonogram płatności;
- h) Oświadczenie o wartości otrzymanej pomocy *de minimis* otrzymanej w ciągu 3 lat poprzedzających złożenie wniosku (dotyczy projektów w których występuje pomoc *de minimis*). Tożsamy wymóg dotyczy partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie krajowym, gdy otrzymują pomoc publiczną.
- i) Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie (dotyczy projektów, w których występuje

pomoc publiczna). Tożsamy wymóg dotyczy partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie krajowym, gdy otrzymują pomoc publiczną.

- j) Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc de minimis (dotyczy projektów, w których występuje pomoc de minimis). Tożsamy wymóg dotyczy partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie krajowym, gdy otrzymują pomoc publiczną.
- k) Oświadczenie o niekaralności karą zakazu dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. 2013r., poz. 885). Tożsamy wymóg dotyczy partnerów przy projektach realizowanych w partnerstwie krajowym.

2.5.2 Niezłożenie wymaganych załączników w komplecie w wyznaczonym terminie oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie.

2.5.3 IOK zastrzega sobie prawo, w uzasadnionych przypadkach do wezwania Projektodawcy do złożenia dodatkowo innych załączników, niż wymienione w punkcie 2.5.1.

2.6 ZABEZPIECZENIE PRAWIDŁOWEJ REALIZACJI UMOWY

2.6.1 Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy o dofinansowanie projektu do kwoty nie przekraczającej 10 mln zł jest złożony przez beneficjenta w terminie 10 dni roboczych, od dnia podpisania przez obie strony umowy weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. IOK dopuszcza dwa sposoby postępowania:

- a) podpisanie weksla oraz deklaracji wekslowej przez osoby do tego upoważnione w obecności pracownika IOK w terminie uzgodnionym z IOK,
lub
- b) przedstawienie notarialnego poświadczenia autentyczności podpisów na blankiecie weksla oraz prawdziwości danych zawartych w deklaracji wekslowej.

2.6.2 Wystawca weksla nie jest zobowiązany do dokonywania opłaty skarbowej, w związku z czym zabezpieczenie projektu wekslem in blanco nie wiąże się z ponoszeniem kosztów.

2.6.3 W przypadku gdy wartość dofinansowania projektu udzielonego w formie zaliczki lub wartość dofinansowania projektu po zsumowaniu z innymi wartościami dofinansowania projektów, które są realizowane równolegle w czasie¹⁵ przez Beneficjenta na podstawie umów zawartych z IZ RPO WSL 2014-2020, przekracza limit 10 mln PLN, wówczas zabezpieczenie ustanawiane jest w jednej lub kilku z następujących form:

- a) poręczenie bankowe lub poręczenie spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym, że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
- b) gwarancja bankowa;
- c) weksel z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
- d) zastaw na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;

¹⁵ Projekty realizowane równolegle w czasie to projekty, których okres realizacji nakłada się na siebie.

- e) hipoteka;
 - f) poręczenie według prawa cywilnego.
- 2.6.4 Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na pisemny wniosek Beneficjenta po upływie okresu trwałości (jeśli dotyczy) albo po upływie 12 miesięcy od ostatecznego rozliczenia umowy o dofinansowanie projektu, jednak nie wcześniej niż po:
- a) zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność;
 - b) zwrocie środków niewykorzystanych przez Beneficjenta – jeśli dotyczy;
 - c) w przypadku prowadzenia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków na podstawie przepisów o finansach publicznych lub postępowania sądowo-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, lub prowadzenia egzekucji administracyjnej (na podstawie ostatecznej i wykonanej decyzji o zwrocie) zwrot zabezpieczenia może nastąpić po zakończeniu postępowania i odzyskaniu środków – jeśli dotyczy;
- 2.6.5 W przypadku niewystąpienia przez Beneficjenta z wnioskiem o zwrot zabezpieczenia w terminie wskazanym w pkt. 2.6.4, zabezpieczenie zostanie komisyjnie zniszczone.
- 2.6.6 Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy w przypadku projektów o wartości przekraczającej limit, o którym mowa w pkt. 2.6.3 jest składane nie później niż w terminie 15 dni roboczych od dnia podpisania przez obie strony umowy.

3. KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW

3.1 OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY FORMALNEJ

- 3.1.1 Wniosek oceniany jest pod względem formalnym przy pomocy karty oceny formalnej, która stanowi załącznik nr 4 *Wzór karty oceny formalnej*.
- 3.1.2 Na etapie oceny formalnej oceniane są zarówno ogólne kryteria formalne jak i szczegółowe kryteria dostępu.
- 3.1.3 Ocena kryteriów wymienionych w punkcie 3.1.2 ma postać „0-1”.
- 3.1.4 Obowiązek spełnienia ogólnych kryteriów formalnych oraz szczegółowych kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej dotyczy wszystkich rodzajów projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020.
- 3.1.5 Niespełnienie któregokolwiek z ogólnych kryteriów formalnych oraz szczegółowych kryteriów dostępu weryfikowanych na etapie oceny formalnej skutkuje negatywną oceną wniosku o dofinansowanie na etapie oceny formalnej.
- 3.1.6 Wnioski, które pozytywnie przeszły ocenę formalną kierowane są do oceny merytorycznej.
- 3.1.7 W trakcie oceny merytorycznej weryfikowane są zarówno kryteria „0-1” jak i punktowe. Spełnienie kryteriów „0-1” jest obligatoryjne (za wyjątkiem sytuacji, w której kryterium nie dotyczy wniosku i/lub wnioskodawcy) a ich niespełnienie skutkuje negatywną oceną wniosku. W wyniku oceny kryteriów

punktowych wnioski otrzymują odpowiednią liczbę punktów za spełnienie kryteriów merytorycznych i/lub dodatkowych. W przypadku jeśli projekt nie spełni któregokolwiek z obligatoryjnych kryteriów „0-1”, których spełnienie jest weryfikowane na etapie oceny merytorycznej, projekt otrzymuje ostatecznie „0” punktów.

Ogólne kryteria formalne

3.1.8 Ogólne kryteria formalne weryfikowane na etapie oceny formalnej w ramach przedmiotowego konkursu, zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020 z dnia 22 czerwca 2015 r. to:

- a) **Kwalifikowalność wnioskodawcy/partnerów** – Wnioskodawca (i partnerzy – jeśli dotyczy) są podmiotami kwalifikującymi się do wsparcia w ramach działania, zgodnie z RPO WSL 2014-2020 oraz Szczegółowym opisem osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020. Kryterium weryfikowane na podstawie treści wniosku;
- b) **Niepodleganie wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej** – Wnioskodawca oraz partnerzy (jeśli dotyczy) nie podlegają wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania ze środków Unii Europejskiej na podstawie:
 - i. art. 207 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. 2013 r. 885 ze zm.),
 - ii. art.12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 2012 r. poz. 769),
 - iii. art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (tekst jednolity: Dz.U. 2015 r. poz. 1212). Kryterium weryfikowane na podstawie Oświadczenia Wnioskodawcy;
- c) **Potencjał finansowy** – Wnioskodawca (lider projektu) wskazał we wniosku o dofinansowanie roczne obroty rozumiane jako przychody lub w odniesieniu do jednostek sektora finansów publicznych – wydatki – za poprzedni rok. W przypadku projektów partnerskich, wnioskodawca wskazuje również obroty partnera. Roczny obrót lidera i partnera (jeśli dotyczy), jest równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w projektach złożonych w ramach danego naboru oraz realizowanych w danej instytucji w ramach EFS przez lidera projektu. W przypadku projektów trwających powyżej 1 roku obrót powinien być równy bądź wyższy od wydatków w roku, w którym koszty są najwyższe;
- d) **Uprozczone metody rozliczania wydatków (jeżeli dotyczy)** – wydatki w projekcie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości kwoty 100 000 EUR wkładu publicznego są rozliczane uproszczonymi metodami, o których mowa w *Wytycznych w zakresie*

kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020;

- e) **Zgodność z okresem kwalifikowania wydatków w RPO WSL** – realizacja projektu mieści się w ramach czasowych RPO WSL, określonych datami od 1 stycznia 2014 r. do 31 grudnia 2023 r.;
- f) **Zgodność z przepisami art. 65 ust. 6 i art. 125 ust 3 lit. e) i f) Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.** – Wnioskodawca złożył oświadczenie, że:
 - a. projekt nie został zakończony w rozumieniu art. 65 ust. 6;
 - b. w przypadku realizacji projektu przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie do Instytucji Zarządzającej, przestrzegał obowiązujących przepisów prawa dotyczących danej operacji zgodnie z art. 125 ust. 3 lit. e;
 - c. projekt nie obejmuje przedsięwzięć będących częścią operacji, które zostały objęte lub powinny zostać objęte procedurą odzyskiwania zgodnie z art. 71 (trwałość operacji) w następstwie przeniesienia działalności produkcyjnej poza obszar objęty programem.

Kryterium weryfikowane na podstawie złożonych oświadczeń stanowiących integralną część wniosku o dofinansowanie.

- g) **Prawidłowość określenia wartości projektu** – wartość projektu jest zgodna z minimalną i maksymalną wartością projektu obowiązującą dla danego działania/poddziałania/typu projektu, określonymi w Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WSL na lata 2014-2020.

Szczegółowe kryteria dostępu

3.1.9 Szczegółowe kryteria dostępu weryfikowane na etapie oceny formalnej w ramach przedmiotowego konkursu zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020 z dnia 25 września 2015 r. to:

- **Maksymalny okres realizacji projektu wynosi 18 miesięcy (w tym finansowanie działalności bieżącej nowo utworzonych miejsc wychowania przedszkolnego oraz finansowanie realizacji dodatkowych zajęć OWP nie może przekroczyć 12 miesięcy)** – Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku.

Uwaga!

W trakcie oceny formalnej nie dopuszcza się możliwości korygowania/uzupełniania wniosku.

3.2 OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA WERYFIKOWANE NA ETAPIE OCENY MERYTORYCZNEJ

3.2.1 Wniosek oceniany jest pod względem merytorycznym przy pomocy karty oceny merytorycznej, która stanowi załącznik nr 5 *Wzór karty oceny merytorycznej*.

3.2.2 Na etapie oceny merytorycznej oceniane są:

- a) ogólne kryteria merytoryczne,
- b) ogólne kryteria horyzontalne,
- c) szczegółowe kryteria dostępu,
- d) szczegółowe kryteria dodatkowe.

Ogólne kryteria merytoryczne

3.2.3 Spełnienie ogólnych kryteriów merytorycznych mierzone jest za pomocą przyznanej liczby punktów lub ma postać „0-1”. Ogólne kryteria merytoryczne dotyczą treści wniosku, wiarygodności i zdolności do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów. Ogólne kryteria merytoryczne mają charakter uniwersalny, tj. odnoszą się do wszystkich projektów realizowanych w ramach RPO WSL 2014-2020.

3.2.4 Ogólne kryteria merytoryczne, których ocena ma postać „0-1” zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020 z dnia 25 września 2015 r. to:

- a) **Zgodność z regulaminem konkursu/naboru** – oceniane będzie czy projektodawca zastosował się do zaleceń IZ sformułowanych w regulaminie konkursu/naboru a wynikających z wytycznych horyzontalnych;
- b) **Wpisywanie się projektu we właściwe działanie/poddziałanie/typ projektu RPO WSL 2014-2020 zgodnie ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych i regulaminem konkursu/naboru** – projekt wpisuje się we właściwe działanie/poddziałanie/ typ projektu, zgodnie ze Szczegółowym opisem osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020 oraz regulaminem konkursu/naboru. Kryterium będzie weryfikowane na podstawie zgodności wybranej grupy docelowej z jej charakterystyką oraz spójności wskazanego typu operacji z opisem zadań, a także zgodność projektu z celami szczegółowymi RPO WSL oraz z diagnozą zawartą w programie bądź w regulaminie konkursu/naboru;
- c) **Prawidłowość wyboru partnerów w projekcie (jeżeli dotyczy)** – partnerzy zostali wybrani zgodnie z przepisami art.33 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020. Kryterium będzie weryfikowane na podstawie Oświadczenia Wnioskodawcy oraz treści wniosku;
- d) **Zasadność nawiązania partnerstwa w projekcie (jeżeli dotyczy)** – kryterium weryfikowane będzie na podstawie zapisów we wniosku dotyczących roli partnera, a także spójności powyższego opisu z zadaniami oraz wydatkami wskazanymi w projekcie;
- e) **Skierowanie projektu do grupy docelowej z terenu województwa śląskiego** – projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa śląskiego (w przypadku osób fizycznych pracując, uczą lub zamieszkują one na obszarze województwa śląskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, a w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa śląskiego);
- f) **Lokalizacja biura projektu** – projektodawca w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie realizacji projektu, wskazanym we wniosku

o dofinansowanie, mieszczącym się na obszarze województwa śląskiego. Lokalizacja biura projektu powinna uwzględniać równy dostęp potencjalnych uczestników/uczestniczek projektu do osobistego kontaktu z Beneficjentem, w godzinach adekwatnych do specyfiki grupy docelowej. W biurze przechowywana jest pełna oryginalna dokumentacja wdrażanego projektu (z wyłączeniem dokumentów, których miejsce przechowywania uregulowano odpowiednimi przepisami).

- g) **Realizacja wskaźników kluczowych i specyficznych dla Programu** – projekt realizuje wskaźniki kluczowe i specyficzne dla Programu, adekwatne do przewidzianej grupy docelowej i typów wsparcia, określone w regulaminie konkursu/naboru jako obowiązkowe dla danego typu projektu;
- h) **Wkład własny** – weryfikowane będzie czy we wniosku określono wkład własny na poziomie wskazanym w SZOOP i regulaminie konkursu/naboru. Weryfikacja na podstawie zapisów budżetu.
- i) **Kwalifikowalność wydatków w projekcie** - weryfikowane będzie, czy wszystkie wydatki wskazane w budżecie projektu spełniają warunki określone w *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020*, m.in. czy wydatki są niezbędne do realizacji projektu, racjonalne i efektywne oraz czy w ramach zadań merytorycznych nie zostały wykazane wydatki mieszczące się w katalogu kosztów pośrednich. Ocenie w ramach kryterium nie podlegają błędy techniczne/omyłki w konstrukcji budżetu (np. błędnie zastosowana jednostka miary). Kryterium może zostać uznane za spełnione warunkowo w przypadku, gdy min. 85% kosztów bezpośrednich zostało uznane za kwalifikowalne, w przeciwnym razie kryterium zostaje uznane za niespełnione. Kryterium nie może również zostać uznane za spełnione w przypadku, gdy projekt nie uzyskał minimum punktowego ustalonego dla kryterium - Budżet projektu.

3.2.5 Ogólne kryteria merytoryczne mierzone za pomocą przyznanej liczby punktów:

- a) **Adekwatność celu projektu do zdiagnozowanych problemów (skala punktowa od 0 do 3)** – weryfikowane będzie:
 - a) prawidłowość sformułowania celu,
 - b) stopień adekwatności celu do zdiagnozowanych problemów we wniosku o dofinansowanie;
- b) **Adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników oraz opis monitorowania (skala punktowa od 0 do 10)** – weryfikowane będzie:
 - a) adekwatność wartości docelowej wskaźników produktu kluczowych i specyficznych dla programu do zaplanowanych działań i wydatków w projekcie,
 - b) adekwatność wartości wskaźników rezultatu kluczowych i specyficznych dla programu do zaplanowanych działań i wydatków w projekcie,
 - c) adekwatność wskaźników specyficznych dla projektu do zaplanowanych działań i wydatków w projekcie¹⁶,
 - d) opis sposobu pomiaru i monitorowania wskaźników;
- c) **Opis grupy docelowej (skala punktowa od 0 do 5)** – weryfikowane będzie:

¹⁶ Jeżeli w Regulaminie konkursu przewidziano wskaźniki specyficzne dla projektu

- a) opis sytuacji problemowej grup docelowych objętych wsparciem,
- b) charakterystyka grupy docelowej,
- c) sposób pozyskania uczestników do projektu;
- d) **Opis zadań w kontekście osiągnięcia celu i wskaźników projektu (skala punktowa od 0 do 8)** – weryfikowane będzie:
 - a) zadania logicznie korespondują z określoną sytuacją problemową wobec wybranej grupy docelowej,
 - b) wpływ zadań na osiągnięcie wskaźników i założonych celów,
 - c) opis zakresu merytorycznego zadań uwzględniający: rodzaj i charakter wsparcia, liczbę osób jakie otrzymają wsparcie,
 - d) terminy rozpoczęcia i zakończenia zadań,
 - e) wskazanie podmiotu realizującego działania w ramach zadania, w tym zaangażowanej kadry;
- e) **Zdolność do efektywnej realizacji projektu (skala punktowa od 0 do 14)** – weryfikowane będzie:
 - a) doświadczenie projektodawcy/partnera, w obszarze, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu,
 - b) doświadczenie projektodawcy/partnera, na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu,
 - c) doświadczenie projektodawcy/partnera w zakresie podejmowanych inicjatyw na określonym terytorium, którego dotyczyć będzie realizacja projektu,
 - d) potencjał kadrowy/merytoryczny projektodawcy/partnera,
 - e) potencjał techniczny projektodawcy/partnera
 - f) sposób zarządzania projektem;
- f) **Budżet projektu (skala punktowa od 0 do 10)** – weryfikowane będzie:
 - a) niezbędność wydatków do realizacji zaplanowanych działań,
 - b) racjonalność i efektywność wydatków,
 - c) prawidłowość sporządzenia budżetu, w tym kwalifikowalność wydatków zgodnie z obowiązującymi wytycznymi.

3.2.6 Ocena ogólnych kryteriów merytorycznych ma postać uznaniową polegającą na przyznaniu liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za spełnienie danego kryterium.

3.2.7 Ocena merytoryczna wniosku na podstawie ogólnych kryteriów merytorycznych będzie dokonywana w skali punktowej zgodnie z kartą oceny merytorycznej. Maksymalna liczba punktów do uzyskania wynosi 50 punktów. Spełnienie przez wniosek kryteriów w minimalnym zakresie oznacza uzyskanie **30 punktów**, oraz jednocześnie uzyskanie minimalnej liczby punktów za kryteria, dla których określono minimum punktowe.

3.2.8 Minima punktowe dla kryteriów:

- a) **Adekwatność celu projektu do zdiagnozowanych problemów**
– minimum punktowe wynosi **1 punkt**,

- b) **Adekwatność i założona do osiągnięcia wartość wskaźników oraz opis monitorowania** – minimum punktowe wynosi **6 punktów**,
- c) **Opis grupy docelowej** – minimum punktowe wynosi **3 punkty**,
- d) **Opis zadań w kontekście osiągnięcia celu i wskaźników projektu** – minimum punktowe wynosi **5 punkty**,
- e) **Zdolność do efektywnej realizacji projektu** – minimum punktowe wynosi **8 punktów**,
- f) **Budżet projektu** – minimum punktowe wynosi **7 punktów**.

Ogólne kryteria horyzontalne

3.2.9 Ocena ogólnych kryteriów horyzontalnych dotyczy zgodności wniosku z politykami horyzontalnymi.

3.2.10 Ocena ogólnych kryteriów horyzontalnych ma postać „0-1”. Spełnienie ogólnych kryteriów horyzontalnych jest obligatoryjne dla wszystkich projektów.

3.2.11 W ramach przedmiotowego konkursu stosowane będą następujące ogólne kryteria horyzontalne:

- a) **Zgodność z prawodawstwem unijnym oraz właściwymi zasadami unijnymi w tym:**
 - i. **zasadą równości szans kobiet i mężczyzn w oparciu o standard minimum,**
 - ii. **zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami,**
 - iii. **zasadą zrównoważonego rozwoju,**
 - iv. **zasadą partnerstwa.**

Weryfikowana będzie zgodność z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn na podstawie standardu minimum oraz zgodność z pozostałymi zasadami horyzontalnymi. W ramach kryterium wnioskodawca powinien spełnić standard minimum oraz wykazać pozytywny lub neutralny wpływ projektu na pozostałe zasady horyzontalne UE, m.in.: zasadę równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, zasadę zrównoważonego rozwoju i zasadę partnerstwa.

- b) **Zgodność projektu z prawodawstwem krajowym** – weryfikowane będzie czy we wniosku nie ma zapisów z których wynika niezgodność z obowiązującym prawem np. kodeksem pracy, ustawą prawo zamówień publicznych;
- c) **Zgodność z zasadami pomocy publicznej (lub pomocy de minimis)** – oceniana będzie:
 - prawidłowość odpowiedzi na pytanie, czy projekt podlega zasadom pomocy publicznej w kontekście form wsparcia, wydatków i grup docelowych,
 - możliwość udzielenia pomocy de minimis/pomocy publicznej mając na względzie reguły ogólne jej przyznawania oraz warunki jej dopuszczalności w danym typie projektu.

3.2.12 W przypadku jeśli projekt nie spełni któregośkolwiek z ogólnych kryteriów horyzontalnych, projekt otrzymuje ostatecznie „0” punktów.

Szczegółowe kryteria dostępu

3.2.13 W ramach przedmiotowego konkursu **przewiduje się** wprowadzenie szczegółowego kryterium dostępu weryfikowanego na etapie oceny merytorycznej:

- **Potrzeba realizacji projektu została uzgodniona z gminą, na terenie której projekt będzie realizowany** - projektodawca jest zobowiązany do zamieszczenia we wniosku deklaracji, iż potrzeba realizacji projektu została uzgodniona z gminą, na obszarze, której ma zostać on zrealizowany. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku.

3.2.14 Ocena szczegółowych kryteriów dostępu ma postać „0-1”

Szczegółowe kryteria dodatkowe

3.2.15 Ocena szczegółowych kryteriów dodatkowych służy przyznaniu premii punktowej projektom, które spełniły przedmiotowe kryteria.

3.2.16 Ocena szczegółowych kryteriów dodatkowych ma postać „0-1”.

3.2.17 Ocena szczegółowych kryteriów dodatkowych polega na przyznaniu zdefiniowanej liczby punktów.

3.2.18 W ramach przedmiotowego konkursu stosowane będą następujące szczegółowe kryteria dodatkowe zatwierdzone przez Komitet Monitorujący RPO WSL 2014-2020 z dnia 25 września 2015 r. to:

- a) Projekt zakłada (jeżeli przewidziano w nim wsparcie dla nauczycieli), iż umiejętności i kompetencje pozyskane przez nauczyciela/i będą wykorzystywane do realizacji zajęć dodatkowych po zakończeniu realizacji projektu przez okres co najmniej 12 miesięcy** - Jeżeli przewidziano działania w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli muszą one zapewnić trwałość zajęć dodatkowych realizowanych w ramach projektu z wykorzystaniem pozyskanych przez nauczycieli umiejętności i kompetencji. Projektodawca jest zobowiązany do zamieszczenia we wniosku o dofinansowanie deklaracji, iż powyższe zajęcia będą realizowane i prowadzone co najmniej przez okres 12 miesięcy po skończeniu realizacji projektu oraz w trakcie jego trwania w przypadku jeżeli wsparcie dla nauczycieli kończy się przed terminem zakończenia realizacji projektu. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku o dofinansowanie **(waga punktowa 2 pkt.)**
- b) Nowe miejsca wychowania przedszkolnego tworzone są w dotychczas funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego lub w istniejącej bazie oświatowej, tj. w budynkach po zlikwidowanych placówkach oświatowych, pomieszczeniach domów kultury, żłobkach** - Projektodawca jest zobowiązany do zamieszczenia deklaracji we wniosku, iż nowe miejsca wychowania przedszkolnego tworzone są w dotychczas funkcjonujących ośrodkach wychowania przedszkolnego lub w istniejącej bazie oświatowej. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku **(waga punktowa 2 pkt.)**
- c) Projekt skierowany jest w całości lub w znacznym stopniu do ośrodków wychowania przedszkolnego, które nie korzystały ze środków EFS dostępnych w latach 2007-2013 w ramach Poddziałania 9.1.1 „Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej”** - W znacznym stopniu oznacza, iż powyżej 50% ośrodków wychowania przedszkolnego biorących udział w projekcie nie korzystało ze środków EFS dostępnych w latach 2007-2013 w ramach Poddziałania 9.1.1 „Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia

edukacji przedszkolnej”. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku (**waga punktowa 5 pkt.**)

- d) **Projekt zakłada działania służące doskonaleniu umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego w zakresie pedagogiki specjalnej** - Projektodawca jest zobowiązany do zamieszczenia deklaracji we wniosku, iż zaplanowane działania doskonalące umiejętności i kompetencje zawodowe nauczycieli ośrodków wychowania przedszkolnego służą wzrostowi kompetencji w zakresie pedagogiki specjalnej. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku (**waga punktowa 2 pkt.**)
- e) **Projekt zakłada utworzenie nowych lub dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami** - Projektodawca jest zobowiązany do zamieszczenia deklaracji we wniosku, iż zakłada utworzenie nowych lub dodatkowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci z niepełnosprawnościami. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku (**waga punktowa 2 pkt.**)
- f) **Komplementarność projektu z innymi złożonymi do oceny, realizowanymi lub trwającymi projektami** - W ramach kryterium oceniane będzie czy projekt jest kontynuacją lub uzupełnieniem zrealizowanych, trwających bądź złożonych projektów (Projektodawca jest zobowiązany do zamieszczenia deklaracji we wniosku) finansowanych zarówno ze środków UE jak i pozostałych źródeł. Kryterium weryfikowane na podstawie zapisów wniosku (**waga punktowa 2 pkt.**).

3.2.19 Ocena szczegółowych kryteriów dodatkowych dokonywana jest w wypadku uzyskania przez wniosek minimalnej liczby punktów, o której mowa w punkcie 3.2.7 niniejszego regulaminu.

3.2.20 W ramach konkursu RPSL.11.01.03-IZ.01-24-037/15 za spełnienie szczegółowych kryteriów dodatkowych możliwe jest uzyskanie dodatkowo **15 punktów**.

4. PROCEDURA ODWOŁAWCZA

4.1 Wnioskodawcy, w przypadku negatywnej oceny jego projektu, o której mowa w art. 53 ust 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020, przysługuje prawo wniesienia protestu zgodnie z art. 53 ust. 1 wskazanej ustawy, w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów, na zasadach określonych szczegółowo w rozdziale 15 ww. ustawy oraz Regulaminie procedury odwoławczej dla IZ. Zasady wnoszenia i rozpatrywania środków odwoławczych, stanowiącym załącznik nr 7 do niniejszego regulaminu.

5. KONTAKT

Szczegółowe informacje na temat zasad stosowanych podczas procesu wyboru projektów, wyjaśnień w kwestii konkursu, interpretacji postanowień regulaminu a także udzielania konsultacji Wnioskodawcom, można uzyskać osobiście, telefonicznie, mailowo lub za pomocą faksu w siedzibie Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego.

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

ul. Ligonía 46, 40-037 Katowice

Siedziba Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego

ul. Dąbrowskiego 23

godziny pracy: 7:30 – 15:30

Referat wyboru projektów

tel.: +48 32 77 40 465

tel.: +48 32 77 40 464

adres e-mail: pytanie@slaskie.pl

Główny Punkt Informacyjny Funduszach Europejskich w Katowicach

ul. Dąbrowskiego 23,

godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30.

Telefony konsultantów:

+48 32 77 40 172,

+48 32 77 40 193

+48 32 77 40 194,

+48 32 77 40 418

adres e-mail: punktinformacyjny@slaskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Bielsku-Białej

ul. Cieszyńska 367, 43-382 Bielsko- Biała

godziny pracy: pon. 8:00 – 18:00, wt. – pt. 8:00 – 16:00

Telefony konsultantów:

+48 33 47 50 135,

+48 33 49 60 201

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Rybniku

ul. Powstańców Śląskich 34, 44-200 Rybnik

godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30

Telefony konsultantów:

+48 32 431 50 25,

+48 32 423 70 32

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Sosnowcu

ul. Kilińskiego 25, 41-200 Sosnowiec

godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30

Telefony konsultantów:

+48 32 263 50 37,

+48 32 360 70 62

Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Częstochowie

Aleja NMP 24, I klatka, lokal 1,4, 42-202 Częstochowa

godziny pracy: pon. 7:00 – 17:00, wt. – pt. 7:30 – 15:30

Telefony konsultantów:

+48 34 360 56 87,

+48 34 324 50 75,

fax: 34 360 57 47

Wsparcie użytkowników ePUAP

Za realizację usługi ePUAP odpowiada Centrum Projektów Informatycznych. Zgłoszenia dotyczące problemów w funkcjonowaniu systemu prosimy zgłaszać telefonicznie lub mailowo.

Telefon: **(22) 315 20 30** - czynny w dni robocze, godz. 8:00 – 17:00

Adres e-mail: epuap-pomoc@cpi.gov.pl z podaniem kontaktu zwrotnego

W celu ułatwienia weryfikacji i szybszego rozwiązania problemu w zgłoszeniu (e-mailowym) prosimy, w miarę możliwości, o podanie następujących informacji:

1. Dane kontaktowe (instytucja, adres e-mail, nr telefonu).
2. Nazwa systemu operacyjnego i jego wersja.
3. Nazwa przeglądarki internetowej: wersja oraz ustawienia językowe.
4. Czas wystąpienia błędu: data, godzina.

5. Miejsce wystąpienia błędu: na jakim oknie/portlecie/formatce wystąpił błąd: (np. Moje konto, Moje dokumenty, Katalog usług, Repozytorium wzorów itp.)
6. Szczegółowy opis sytuacji, która powoduje wygenerowanie błędu (w krokach) np.: Zalogowałem się do systemu. Przechodzę do obszaru „Moje konto”. W zakładce „Moje dokumenty”...
7. Widok ekranu z błędem (Print Screen).

6. PODSTAWA PRAWNA

- 6.1 Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (DZ. URZ. C 326 Z 26.10.2012);
- 6.2 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320) - zwanego dalej rozporządzeniem ogólnym;
- 6.3 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013.);
- 6.4 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013.);
- 6.5 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 26.06.2014.);
- 6.6 Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis;
- 6.7 Rozporządzenie Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu;
- 6.8 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (tj. Dz. U z 2014 r. poz. 1146, z późn. zm.);
- 6.9 Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (Dz. U z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.);
- 6.10 Ustawa z dnia 28 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014r. poz. 191, z późn. zm.);
- 6.11 Ustawa z dnia 30.04.2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tj.: Dz. U. 2007 Nr 59 poz. 404 z późn. zm.);
- 6.12 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014–2020 z dnia 30 lipca 2015 r (Dz.U. z 2015 r. poz.1073);

- 6.13 Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) uchwalony przez Zarząd Województwa Śląskiego i zatwierdzony decyzją Komisji Europejską z dnia 18 grudnia 2014 r.;
- 6.14 Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020 z dnia 03.03.2015 r.;
- 6.15 Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- 6.16 Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- 6.17 Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020 z dnia 31.03.2015 r.;
- 6.18 Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 10.04.2015 r.;
- 6.19 Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 22.04.2015 r.;
- 6.20 Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020 z dnia 30.04.2015 r.;
- 6.21 Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych dla RPO WSL 2014-2020 (Uchwała Zarządu Województwa Śląskiego 1793/67/V/2015 z dn. 22.09.2015 r.);
- 6.22 Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020 z dnia 08.05.2015 r.;
- 6.23 Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 z dnia 8.05.2015 r.
- 6.24 Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 z dnia 02.06.2015r.¹⁷

7. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1: Wzór wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach RPO WSL na lata 2014-2020 (EFS)

Załącznik nr 2: Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w ramach EFS

Załącznik nr 3: Umowa o dofinansowanie projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Załącznik nr 4: Karta oceny formalnej dla konkursu RPSL.11.01.03-IZ.01-24-037/15 zgodnie z Uchwałą nr 2035/72/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 27.10.2015 r.

¹⁷ W zakresie zgodnym z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) uchwalonym przez Zarząd Województwa Śląskiego i zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18 grudnia 2014 r.

Załącznik nr 5: Karta oceny merytorycznej projektu dla konkursu RPSL.11.01.03-IZ.01-24-037/15 zgodnie z Uchwałą nr 2035/72/V/2015 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 27.10.2015 r.

Załącznik nr 6: Wykaz dopuszczalnych stawek dla towarów i usług „Taryfikator” obowiązujący dla konkursów i naborów ogłaszanych w województwie śląskim w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 dla projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego

Załącznik nr 7: Regulamin procedury odwoławczej dla IZ Zasady wnoszenia i rozpatrywania środków odwoławczych.